

Izglītības un zinātnes ministrija

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS 2017. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2018

I PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1. JURIDISKAIS STATUSS	3
1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	3
1.3. PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES	3
II FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS	5
III DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE AKALPOJUMI	6
3.1. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA	6
3.1.1. Vispārējā izglītība	6
3.2.2. Iekļaujošā izglītība.....	8
3.2.3. Pedagogu izglītība	9
3.2. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA	11
3.2.1. Profesionālā izglītība	11
3.2.2. Pieaugušo izglītība.....	13
3.3. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA	14
3.4. ZINĀTNE	18
3.5. SPORTS	21
3.6. VALSTS VALODA	23
3.7. JAUNATNE	24
3.8. STARPTAUTISKĀ ŠADARBĪBA UN ES LIETAS	25
3.9. ĀRVALSTU FINANŠU INSTRUMENTI	27
3.10. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS	28
IV PĀRSKATS PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM	31
4.1. Nozares vadība.....	31
4.2. Informācijas tehnoloģiju attīstība.....	32
V PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS	34
5.1. Pētījumi	34
5.2. Iekšējais audits	37
VI PERSONĀLS	38
VII KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	39
7.1. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA	39
7.2. ŠADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	39
VIII 2018. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	41

PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības, zinātnes un sporta nozarē, kā arī jaunatnes politikas un valsts valodas politikas jomā. Ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politiku, organizēt un koordinēt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanu, kā arī veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, lai veicinātu izglītotu, fiziski un garīgi attīstītu, patriotiski noskaņotu personību attīstību, veidotu vienotu Latvijas sabiedrību.

Ministrija nodrošina sabiedrības informēšanu par izglītības sistēmas aktualitātēm, pieņemto lēmumu skaidrošanu un saikni ar sabiedrību, ievērojot administrēšanas procesa labākās tradīcijas un pārskatāmas valsts pārvaldes darbības pamatprincipus.

1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Galvenās ministrijas politikas jomas, nozares un darbības virzieni ir:

- izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība;
- vispārējās izglītības, vērtībizglītības un interešu izglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- profesionālās izglītības, tālākizglītības un mūžizglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- augstākās izglītības un zinātniskās darbības politika, kvalitāte un pārvalde;
- sporta politika un pārvalde;
- vienotas valsts politikas izstrāde jaunatnes politikas nozarē un tās koordinēta īstenošana;
- valsts valodas politika un pārvalde.

1.3. MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Izglītības kvalitātes valsts dienests ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas reģistrē izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus un uztur šos reģistrus; licencē izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas); nodrošina vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu; organizē ārpusformālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu; izsniedz pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus un nodrošina to uzskaiti, kā arī kontrolē un uzrauga izglītības procesa atbilstību nozari regulējošajiem normatīviem.

Studiju un zinātnes administrācija ir izglītības un zinātnes ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno studiju un studējošo kreditēšanas politiku valstī, nodrošina kreditēšanas koordinēšanu un administrēšanu, nodrošina valsts pētījumu programmu un fundamentālo un lietišķo pētījumu administrēšanu.

Valsts izglītības attīstības aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu, mūžizglītības, ārvalstu stipendiju un sadarbības programmu, Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu un grantu shēmu īstenošanā izglītības, zinātnes un pētniecības jomā, kā arī karjeras atbalsta jautājumos, piedāvājot konsultatīvu atbalstu un plašu informācijas klāstu par izglītības nozares attīstības iespējām Latvijā un Eiropā. Veic ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” nacionālā kontaktpunkta funkcijas.

Valsts izglītības satura centrs ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina mācību satura izstrādi vispārējā un profesionālajā izglītībā un pārrauga tā

īstenošanu, nodrošina mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā un valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi profesionālajā izglītībā, kā arī koordinē atbilstošas mācību literatūras izstrādi, īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi un nodrošina valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. Nodrošina Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi.

Latviešu valodas aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar dokumentā “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam” noteiktajām prioritātēm;

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts iestāde, kuras mērķis ir veicināt jauniešu aktivitāti un mobilitāti, līdzdalību jaunatnes brīvprātīgā darba, neformālās izglītības un jaunatnes informācijas programmās un projektos, kā arī veicināt jauniešu neformālo izglītību.

Latvijas Zinātnes padome ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir sekmēt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas īstenošanu un koordināciju, nodrošināt zinātnisko pētījumu projektu un programmu pieteikumu un rezultātu izvērtēšanas organizēšanu.

Latvijas Sporta muzejs ir izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas veic Latvijas sporta kultūras mantojuma saglabāšanu un pētīšanu, kā arī Latvijas sporta vēstures popularizēšanu sabiedrībā.

Ministrijas padotībā ir arī Latvijas Zinātņu akadēmija, Elektronikas un datorzinātņu institūts, Fizikālās enerģētikas institūts, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Banku augstskola, Daugavpils Universitāte, Latvijas Jūras akadēmija, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija; Rīgas Tehniskā universitāte, Ventspils Augstskola, Vidzemes Augstskola, Daugavpils medicīnas koledža, Jēkabpils Agrobiznesa koledža, Liepājas Jūrniecības koledža, Malnavas koledža, Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, profesionālās izglītības kompetences centrs “Rīgas Tehniskā koledža”, Rīgas Celtniecības koledža, Rīgas 1. medicīnas koledža, Aizkraukles Profesionālā vidusskola, Barkavas Profesionālā vidusskola, Daugavpils Būvniecības tehnikums, Daugavpils tehnikums, Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola, Jelgavas tehnikums, Kandavas Lauksaimniecības tehnikums, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, Ogres tehnikums, Priekuļu tehnikums, profesionālās izglītības kompetences centrs “Liepājas Valsts tehnikums”, profesionālās izglītības kompetences centrs “Valsts tehnikums”, Rēzeknes tehnikums, Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, Rīgas 3. Arodskola, Rīgas Stila un modes tehnikums, Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola, Saldus tehnikums, Smiltenes tehnikums, Valmieras tehnikums, Ventspils tehnikums, Murjāņu sporta ģimnāzija, sociālās korekcijas izglītības iestāde “Naukšēni”.

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās (uzņēmēj-sabiedrībās):

- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bobsleja un kamaniņu trase “Sigulda””;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Kultūras un sporta centrs “Daugavas stadions””;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Sporta centrs “Mežaparks””;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tenisa centrs “Lielupe””;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Olimpiskā vienība”;

II FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

Ministrija nodrošināja tās pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu piešķirtā valsts budžeta ietvaros, kā arī aktīvi piesaistīja dažādu ES politikas instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu finansējumu.

1.tabula

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2016. un 2017.gadā, euro

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2016. gadā, EUR	2017.gadā	
		Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	faktiskā izpilde, EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	715,793,007	715,207,005	710,782,693
Dotācijas	692,448,853	683,059,107	674,727,981
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	5,925,422	6,492,478	5,706,920
Ārvalstu finanšu palīdzība	16,954,238	24,339,196	29,553,437
Izdevumi kopā	714,315,713	723,595,508	702,100,447
Uzturēšanas izdevumi kopā	648,989,651	711,315,653	693,127,479
Kārtējie izdevumi	86,431,049	108,181,899	97,676,559
Procentu izdevumi	282,923	322,143	321,064
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	59,049,473	66,372,057	63,063,074
Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	1,533,789	4,345,856	3,101,782
Uzturēšanas izdevumu transferti	501,692,417	532,093,698	528,975,000
Izdevumi kapitālieguldījumiem	65,326,062	12,279,855	8,972,968

III DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI

3.1. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA

Uz nozīmīgām pārmaiņām un attīstību vērstā - tā raksturojams 2017. gads, kurā uzsākta virkne jaunu iniciatīvu, kas sniegs būtisku ieguldījumu ilgtermiņā izglītības kvalitātes paaugstināšanā visās izglītības pakāpēs, kā arī pedagoga profesijas prestiža paaugstināšanā un iekļaujošās izglītības attīstībā.

3.1.1. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA

2.tabula

Finanšu resursu izdevumi vispārējās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017.gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
01.00.00 Vispārējā izglītība	32,494,955	32,456,636
01.03.00 Sociālās korekcijas izglītības iestāde	833,434	833,434
01.05.00 Dotācija privātajām mācību iestādēm	6,704,246	6,704,246
01.07.00 Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1.,2.,3. un 4. klases izglītojamiem	19,162,491	16,162,489
01.08.00 Vispārējās izglītības atbalsta pasākumi	261,594	243,600
01.11.00 Pedagogu profesionālās kompetences pilnveidošana	947,738	927,472
01.14.00 Mācību līdzekļu iegāde	4,585,452	4,585,395
12.00.00 Finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanas atbalstam un pašaprūpes veikšanai	617,149	615,439

62.resora "Mērķdotācijas pašvaldībām" budžeta programmas: 01.00.00 "Mērķdotācijas izglītības pasākumiem" 05.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām" 10.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām"	351,786,916	351,786,916
Kopā	384,899,020	384,858,991

Ministrija rosinājusi būtiskas pārmaiņas izglītības pieejā Latvijā, lai pirmo reizi vienotā sistēmā un pēctecīgi visos izglītības posmos pārskatītu mācību saturu un mācīšanas veidu, kādā skolotāji sadarbojas, organizē un vada skolēnu mācīšanos ikdienā.

Sabiedriskajai apspriešanai nodots jaunā mācību satura un pieejas apraksta projekts "Izglītība mūsdienīgai lietpratībai". Dokumentā vienkopus aplūkoti mērķi, galvenie sasniedzamie rezultāti skolēnam, apgūstamais mācību saturs, pieeja mācībām un mācību darba organizācijai visās vispārējās izglītības pakāpēs – pirmsskolā, pamatizglītībā un vidējā izglītībā. Sabiedriskā apspriešana bija unikāla iespēja skolotājiem, vecākiem, uzņēmējiem, ikvienam sabiedrībā ietekmēt saturu mācībām skolās Latvijā.

2017.gadā 100 Latvijas skolās un pirmsskolās uzsākts mācību satura pilotprojekts, kura mērķis ir izstrādāt, apbūt, pēctecīgi ieviest Latvijā tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai vecumā no 1,5 līdz 18 gadiem, kā rezultātā skolēni gūtu dzīvei 21. gadsimtā nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes.

Apstiprināti grozījumi valsts pārbaudījumu norises kārtībā un noteikumos par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību, nosakot, ka 9. un 12.klašu skolēniem eksāmena kārtības valoda ir latviešu valoda. Gan latviešu, gan mazākumtautību skolu absolventiem tas nodrošinās vienādas iespējas darba un izglītības tirgū, kā arī ļaus veiksmīgāk iekļauties profesionālās un augstākās izglītības iestādēs, kurās izglītība tiek īstenota valsts valodā. 12.klašu absolventi eksāmenus latviski kārtos jau 2017./2018.mācību gadā, bet 9.klašu beidzēji – no 2019./2020.m.g.

Ministrijas uzdevumā ekonomģeogrāfa Jāņa Turlaja vadītā ekspertu grupa veica skolu tīkla pētījumu, kurā eksperti vispusīgi analizēja demogrāfiskos datus un procesus, ekonomisko aktivitāti, nākotnes potenciālu, valsts starptautisko konkurētspēju, izglītības kvalitātes rādītājus, publiskās infrastruktūras pieejamību, mobilitātes, kā arī daudzus citus aspektus. Pētījumā analizēta arī citu attīstīto valstu pieredze izglītības un mobilitātes aspektos. Pētījums ir unikāla bāze, uz kuras pamata pašvaldībām būs iespēja plānot optimālu skolu tīklu, kā galveno kritēriju izvirzot kvalitatīvas izglītības nodrošināšanu ikvienam bērnam.

Saeima apstiprināja grozījumus Izglītības likumā, kas ietver deleģējumu Ministru kabinetam (turpmāk – MK) noteikt minimāli pieļaujamo skolēnu skaitu un kritērijus maksimāli pieļaujamā bērnu skaita noteikšanai klasē un klašu grupās pašvaldību, valsts augstskolu un privātajās vispārējās izglītības iestādēs vidusskolas posmā. Skolēnu skaita kritēriji tiks attiecināti uz 10.-12.klasēm.

Ar grozījumiem normatīvajos aktos pilnveidots jaunais pedagogu darba samaksas modelis, sakārtojot un precizējot prasības saistībā ar pedagogu algu likmēm un darba slodzi, mazinot darba samaksas nevienlīdzību starp vienādu darbu strādājošiem skolotājiem. Grozījumi arī nosaka stingrāku finanšu disciplīnu pašvaldībām saistībā ar valsts mērķdotācijas izlietojumu.

Izstrādāts Pedagogu darba samaksas pieauguma grafiks, kas turpmāko piecu gadu laikā paredz pakāpeniski palielināt pedagogu atalgojumu, līdz 2022.gada 1.septembrim sasniedzot 900 euro par zemāko darba algas likmi. Grafiks paredz pakāpeniski palielināt pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes vispārējā izglītībā, pirmsskolā, profesionālajā izglītībā, interešu izglītībā, kā arī augstskolās un koledžās. Vienlaikus grafiks paredz, ka finanšu līdzekļi pedagogu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai tiek rasti no trīs avotiem - sakārtojot izglītības iestāžu tīklu, efektīvizējot izglītības procesu, kā arī piešķirot papildu finansējumu no pašvaldību un valsts budžeta, ievērojot solidaritātes un vienlīdzības principu

Apstiprināta jauna pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas organizēšanas kārtība. Tajā kā svarīgākais pedagoga darba kvalitātes novērtējuma kritērijs izvirzīts pedagoga ikdienas darbs mācību stundā, sadarbības prasmes un skolotāja atbalsts skolēnu spēju attīstībā un virzībā. Līdzšinējo 5 pakāpju vietā pedagogs varēs pretendēt un iegūt kādu no 3 kvalitātes pakāpēm.

Izstrādāti grozījumi Izglītības likumā, kas paredz sociālo atbalstu tiem pirmspensijas vecuma pedagogiem, kuriem līdz vecuma pensijas sasniegšanai palikuši ne vairāk kā trīs gadi un kuri skolu tīklu sakārtošanas rezultātā neturpina darbu skolā.

Saskaņā ar Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 1. punktu, 23. panta otro daļu un Vispārējās izglītības likuma 7. panta otro daļu ministrija veic izvērtēšanas un saskaņošanas procedūru pašvaldības lēmumam dibināt, reorganizēt vai likvidēt izglītības iestādi. 2017. gadā ministrija saskaņojusi 2 lēmumus par pirmsskolas izglītības iestāžu un 1 speciālās izglītības iestādes dibināšanu, 10 lēmumus par izglītības iestāžu reorganizāciju, mainot īstenoto izglītības pakāpi (t.sk. 2 lēmumi par reorganizāciju 2018. un 2019. gadā), 15 lēmumus par vispārējās izglītības iestāžu reorganizāciju, tās apvienojot vai pievienojot (t.sk. 3 lēmumi par reorganizāciju 2018.gadā), un 13 lēmumus par izglītības iestāžu slēgšanu (t.sk. 4 lēmumi par izglītības iestāžu likvidāciju 2018. gadā).

2017. gadā saskaņotajos pašvaldību lēmumos par izglītības iestāžu reorganizāciju raksturīga tendence izglītojamo skaita ziņā nelielām izglītības iestādēm mainīt īstenoto izglītības pakāpi (galvenokārt pamatskolas pārveidojot par sākumskolām), kā arī veikt izglītības iestāžu apvienošanu vai vienas izglītības iestādes pievienošanu citai izglītības iestādei, piemēram, pamatskolām pievienojot pirmsskolas izglītības iestādes.

3.2.2. IEKĻAUJOŠĀ IZGLĪTĪBA

Nodrošinot iekļaujošās izglītības pieejamību, 2017./2018.mācību gadā 388 vispārējās izglītības iestādes īstenoja speciālās izglītības programmas, kā arī darbojās 56 speciālās izglītības iestādes. Izglītības iestādēs ir izveidota atbalsta sistēma, kur izglītības iestādes atbalsta komandas speciālisti (skolotājs logopēds, izglītības psihologs, speciālais pedagogs u.c.) sadarbībā ar mācību priekšmeta skolotājiem izvērtē bērna speciālās vajadzības un sniedz pedagoģisko atbalstu gan skolā, gan ārpus izglītības iestādes, kad izglītojamā speciālo vajadzību noteikšanā Valsts pedagoģiski medicīniskā komisijā vai pašvaldību pedagoģiski medicīniskajā komisijā iesaistītie speciālisti iesaka piemērotāko izglītības programmu un atbalsta pasākumus. Notiek pedagogu un speciālistu izglītošana.

Darbu turpināja starpinstitucionāla darba grupa izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām sniedzamo pakalpojumu izmaksu modeļa izstrādei, 2017.gadā notikušas septiņas darba grupas sanāksmes.

Saskaņā ar darba grupas uzdevumu līdz 2018.gada 30.oktobrim tiks izstrādāti kritēriji atbalsta pasākumiem izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, nosacījumi speciālās izglītības programmu pieejamībai, sagatavoti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos.

2017.gada 8.maijā noslēgts līgums ar Latvijas Universitāti par pētījuma "Pētījums par bērniem ar speciālām vajadzībām sniedzamo atbalsta pakalpojumu izmaksu modeli iekļaujošās izglītības īstenošanas kontekstā" veikšanu. Pētījuma galvenais uzdevums bija izstrādāt detalizētu Latvijas situācijai optimālu bērnu ar speciālām vajadzībām sniedzamā izglītības, veselības aprūpes, sociālā atbalsta pakalpojumu modeļa piedāvājumu, ietverot tajā atbilstoši katrai no definētajām bērnu ar speciālām vajadzībām grupām nodrošināmos valsts finansētos pakalpojumus (t.sk. pakalpojumu veidi;

personāls, kas nodrošina pakalpojumu, un tā noslodze; aprīkojums, kas nepieciešams pakalpojuma sniegšanai; pakalpojumu sniegšanas izmaksas atbilstoši piesaistāmā personāla noslodzei). Pētījums ministrijā iesniegts 2017.gada 8.decembrī un izskatīts ministrijas struktūrvienību sanāksmē un darba grupas sēdē. Balstoties uz pētījuma rezultātiem, darba grupā ir izstrādāts MK noteikumu projekts "Noteikumi par prasībām izglītības iestādēm izglītojamo ar speciālām vajadzībām iekļaušanu vispārējās izglītības iestādēs".

▶ 3.2.3. PEDAGOGU IZGLĪTĪBA

2017.gadā izveidota darba grupa, lai izstrādātu MK noteikumu projektu "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību".

Ministrija nodrošināja pedagogiem iespēju piedalīties no valsts budžeta finansētā profesionālās kompetences pilnveidē, kopā iesaistot 2450 pedagogus: 31 profesionālās kompetences paaugstināšanas programmās piedalījās 1320 pedagogi, no kuriem 419 pedagogi ieguva papildu kvalifikāciju ar tiesībām strādāt citā izglītības pakāpē vai pasniegt citu mācību priekšmetu; 11 speciālās izglītības attīstības centri īstenoja pedagogu profesionālās pilnveides kursus iekļaujošajā izglītībā, iesaistot 1130 pedagogus.

Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) projekta "Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide" (vienošanās Nr. 8.5.3.0/16/I/001) ietvaros 2017.gadā nodrošināti 87 profesionālās kompetences pilnveides kursi, mācības un semināri profesionālās izglītības iestāžu pedagogiem un administrācijas pārstāvjiem, prakšu vadītājiem, darba vidē balstītu mācību vadītājiem un konventa pārstāvjiem. Pasākumos kopā piedalījušies 2072 dalībnieki.

Projekta ietvaros pedagogiem un prakšu vadītājiem tika piedāvāta iespēja stažēties. Stažēšanās mērķis ir gūt praktisku ieskatu nozares darbībā, iepazīties ar jaunākajām tehnoloģijām, iekārtām un instrumentiem praktiskā darbībā. 2017.gadā kopumā stažējās 87 personas, no tām Latvijā - 60 un citās Eiropas Savienības dalībvalstīs - 27 personas. Stažēšanās notika lauksaimniecības, ceļu būves, tekstila, metālapstrādes, uzņēmējdarbības, kokrūpniecības nozarēs. Kā atsevišķa programma tika rīkota stažēšanās skolvadības jomā, veicot pieredzes gūšanu administratīvu un organizatorisku jautājumu risināšanā.

Profesionālās izglītības iestāžu konventu un administrācijas pārstāvji piedalījās projekta organizētajos semināros "Pārmaiņu vadība" un "Cilvēkresursu attīstības plānu izstrāde", kas sniedza praktisku ieskatu efektīvas pārvaldības nodrošināšanā un attīstības plānošanā iestādē.

3. tabula

**Galvenie pirmsskolas izglītības indikatori
2015./2016. mācību gadā un 2016./2017. mācību gada sākumā**

Galvenie indikatori	2015./2016.	2016./2017.
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās kopā, t.sk. bērnu skaits, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	92 095	94 249 (izmaiņas +2 154; +2,34%)
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības grupās, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	39 249	37 555 (izmaiņas -1 694; -4,32%)
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas	1 028	1 013 (izmaiņas -15; -1,46%)
Pedagogu (pamatdarbā) skaits pirmsskolas izglītības iestādēs	10 110	10 164 (izmaiņas +54; +0,53%)

4.tabula

**Galvenie pamatizglītības indikatori
2015./2016. mācību gadā un 2016./2017. mācību gada sākumā**

	2015./2016.	2016./2017.	Izmaiņas	%
Izglītojamo skaits pamatizglītības posmā	176 121	177 478	1 357	0,77
Otrgadnieku un trešgadnieku skaits pamatizglītības posmā	2 189	2 036	-153	-6,99
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības programmas, tajā skaitā speciālās izglītības iestādes, vakara (maiņu) skolas, profesionālās izglītības iestādes	807	787	-20	-2,48
Skolotāju skaits, kuri strādā pamatizglītības posmā	18 188	18 001	-187	-1,03

5.tabula**Galvenie vispārējās vidējās izglītības indikatori
2015./2016. mācību gadā un 2016./2017. mācību gada sākumā**

	2015./2016.	2016./2017.	Izmaiņas	%
Izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē	37 236	37 487	251	0,67
t.sk. vakara un neklātienes programmās	8 911	8 813	-98	-1,10
Vidējās izglītības iestāžu skaits	382	371	-11	-2,88

6.tabula**Galvenie iekļaujošās izglītības indikatori
2015./2016. mācību gadā un 2016./2017. mācību gada sākumā**

	2015./2016.	2016./2017.	Izmaiņas	%
Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits	11 846	12 038	192	1,62
t.sk. speciālās izglītības iestādēs	5 830	5 866	36	0,62
t.sk. speciālajās klasēs pie dienas vai vakara un neklātienes skolām	1 429	1 513	84	5,88
t.sk. integrēti vispārējās izglītības iestādēs	4 587	4 659	72	1,57

3.3. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA**3.3.1. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA**

Profesionālā izglītība ir praktiska un teorētiska sagatavošanās darbam noteiktā profesijā profesionālās kvalifikācijas ieguvei un pilnveidei. Profesionālo izglītību pēc pamatzglītības ieguves var apgūt profesionālās vidējās izglītības programmās un arodizglītības programmās. Profesionālās izglītības iestādes piedāvā iegūt profesionālo kvalifikāciju arī vidusskolu absolventiem, mācoties atbilstoši iegūstamajam profesionālās kvalifikācijas līmenim, profesionālās izglītības programmās, kuru apguves ilgums ir no viena līdz diviem gadiem.

7.tabula**Finanšu resursu izdevumi profesionālās izglītības īstenošanai**

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017.gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
02.01.00 Profesionālās izglītības programmu īstenošana	72,133,761	71,357,486
Kopā	72,133,761	71,357,486

Apstiprināti grozījumi noteikumos par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu, nosakot, ka no 2016./2017.mācību gada 1.kursa audzēkņi obligāti apgūst STEM (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (*science, technology, engineering, and mathematics*)) mācību priekšmetus un mācību kursu “Sabiedrības un cilvēka drošība”.

Turpinās projekts “Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros”, kura laikā jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem ir iespēja bez maksas gada vai pusotra gada laikā profesionālās izglītības programmās iegūt darba tirgū pieprasītu profesiju. Jauniešu garantija piedāvā arī darba vidē balstītas (turpmāk - DVB) mācības, kuru specifika ir jauniešiem dotā iespēja vairāk nekā pusi mācību laika pavadīt reālā darba vidē pie darba devēja, nevis skolas solā.

Apstiprināti MK noteikumi par profesionālās izglītības atbilstības nodrošināšanu Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, kas paredz aktualizēt un izstrādāt profesiju standartus un profesionālās kvalifikācijas prasības, kā arī izstrādāt profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu, ieviešot izglītības programmu modulāro pieeju. Satura reforma paredz ieviest vienotu kvalifikācijas pārbaudījumu sistēmu, stiprināt nozaru atbildību par kvalifikācijas piešķiršanu un veicināt ar darbu saistītu mācīšanās procesu.

2017.gada sākumā ministrija sadarbībā ar Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK) Eiropas Savienības “Erasmus+” programmas projekta “Valsts pārvaldes institūciju atbalsts mācekļbāi: darba vidē balstītu mācību īstenošana Latvijā, Lietuvā un Igaunijā” ietvaros rīkoja konkursu “Es lepojos ar paveikto”.

Lai veidotu labāku izpratni par DVB mācību procesa būtību un veicinātu sabiedrības informētību par profesionālās izglītības iespējām, 2017. gada sākumā tika rīkota informatīva sociālā profesionālās izglītības kampaņa “Prakšu alianse”. Savukārt profesionālo prasmju nedēļā, popularizējot profesionālās izglītības sniegtās iespējas, uzrunāti jaunieši, vecāki, pedagogi un citi interesenti.

2017.gadā ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējumu 88,5 miljonu *euro* apmērā sāka profesionālās izglītības iestāžu modernizācijas projektu īstenošana, turpinot iepriekšējā ES fondu plānošanas periodā iesāktu mācību aprīkojuma modernizāciju un profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošanu profesionālās izglītības programmu īstenošanai.

LDDK sāka ministrijas administrētu ESF projektu “Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā”. Projekta mērķis ir veicināt DVB mācību ieviešanu.

Tāpat sagatavotas DVB mācību īstenošanas vadlīnijas, kas ietver vienotus pamatprincipus un metodisku atbalstu mācību organizēšanai un īstenošanai. Lai veicinātu aktīvāku darba devēju iesaisti DVB mācībās, pieņemti grozījumi MK noteikumos “Kārtība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības”.

Pilnveidota DVB mācību vadītāju sagatavošana – gan integrējot jau aprobētas pieejas, gan veidojot jaunas mācību formas un saturu ar ES fondu un ES “Erasmus+” programmas eksperimentāla projekta “Jaunu pieeju izmēģināšana prakšu vadītājiem skolās un uzņēmumos darba vidē balstītās mācībās” (TTT4WBL) atbalstu.

Sagatavoti un Saeimā pieņemti grozījumi Profesionālās izglītības likumā, kā arī izstrādāti un apstiprināti MK noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju, kuros ietverti Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu apraksti.

Pirmo reizi notika nacionālais jauno profesionāļu meistarības konkurss “SkillsLatvia 2017”, kurā 3 dienās 16 profesijās sacentās 96 konkursanti. Savukārt profesiju parādē 27 izglītības iestādes un uzņēmumi demonstrēja vairāk nekā 50 profesijas un profesionālās prasmes.

Latvijas komanda – astoņi jaunie profesionāļi, profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi un absolventi, veiksmīgi startēja starptautiskajā profesionālās meistarības konkursā “WorldSkills 2017”, saņemot trīs medaļas par izcilību. Kopvērtējumā Latvijas jaunieši 58 komandu konkurencē ieguva augsto 25.vietu. Sākta modulāro profesionālās izglītības programmu aprobācija, kā arī jaunu modulāro programmu, profesijas standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību izstrāde.

Ar ESF atbalstu turpinās profesionālās izglītības iestāžu, profesionālās izglītības kompetenču centru personāla kvalifikācijas pilnveides pasākumi: cilvēkresursu un stratēģiskā plānošana, pieaugušo izglītība, sadarbības veicināšana ar darba devējiem, administratīvo un vadības kompetenču pilnveide, digitālā pratība.

2017.gada 7.julijā noslēgts līgums par pētījuma veikšanu, kas paredz padziļināti analizēt profesionālās vidējās izglītības sistēmas finansēšanu Latvijā un sagatavot priekšlikumus izglītības programmu izmaksu koeficientu aktualizēšanai. Pētījuma rezultāti tiks izmantoti normatīvo aktu pilnveidei.

8.tabula

Galvenie profesionālās izglītības indikatori 2015./2016. mācību gada sākumā un 2016./2017.mācību gadā

Galvenie indikatori	2015./2016.	2016./2017.
Izglītojamo skaits izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	27,938	28,950 (izmaiņas +1012; +3,62%)
Izglītības iestādes, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	68	65 (izmaiņas -3; -4,41%)
t.sk. Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošās izglītības iestādes	33	33 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. pašvaldību izglītības iestādes	10	10 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. privātās izglītības iestādes	8	7 (izmaiņas -1; -12,50%)
t.sk. citas, piemēram, citu ministriju padotībā esošas izglītības iestādes	17	15 (izmaiņas -2; -11,76%)

3.3.2. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

2017.gadā turpinās vērienīgs pieaugušo izglītības projekts “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide”. Tajā ikviens strādājošais vai pašnodarbinātais vecumā no 25 gadiem var paaugstināt savu profesionālo kompetenci un konkurētspēju. Pirmā pieteikšanās izsludināta četrās tautsaimniecības nozarēs, kurās pašlaik visvairāk trūkst kvalificētu darbinieku. Projektu finansē Eiropas Sociālais fonds un Latvijas valsts, turpmāko sešu gadu laikā ieguldot vairāk nekā 25 miljonus euro.

Valsts izglītības satura centra īstenojā ESF projekta “Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide” (Vienošanās Nr. 8.5.3.0/16/I/001) ietvaros, piesaistot ekspertus un sadarbojoties ar pārstāvjiem no četriem profesionālās izglītības kompetenču centriem, uzsākts darbs, izstrādājot metodisko materiālu “Praktisks ceļvedis darbam ar pieaugušajiem profesionālās izglītības iestādēs”. Metodiskais materiāls tiek izstrādāts, lai veicinātu Nodarbinātības padomes un Starpministriju darba grupas uzstādījumu aktivizēt valsts profesionālās izglītības iestāžu, īpaši profesionālās izglītības kompetences centru iesaisti pieaugušo izglītības īstenošanā.

Lai akcentētu pieaugušo izglītības nozīmīgumu un izteiktu atzinību gada labākajam pieaugušo neformālās izglītības sniedzējam, ministrija pirmo reizi izsludināja pieteikšanos pieaugušo neformālās izglītības balvai. Par nozīmīgu ieguldījumu izglītības procesa attīstībā 2017.gadā balvu “Saules laiva”

saņēma Ogres tehnikums. Pieaugušo neformālās izglītības balvas pasniegšana notiek Erasmus+ programmas projekta "EPALE Nacionālais atbalsta dienests" ietvaros.

2017.gadā ministrija turpina īstenot divus ES "Erasmus+" programmas projektus pieaugušo izglītībā: Turpinās projekts "Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītības jomā" (www.muzizglitiba.lv). Tā mērķis ir izstrādāt un ieviest stratēģiju pieaugušo prasmju attīstīšanā, novērtēšanā un atzīšanā, balstoties uz Eiropas Komisijas ieteikumiem un izmantojot Eiropas pieredzi, iesaistīt mūžizglītības aktivitātēs lielāku pieaugušo skaitu un mazināt sadrumstalotību pieaugušo izglītības plānošanā un īstenošanā, izveidot pieaugušo izglītības tīklu, veicināt un atbalstīt profesionālās izglītības iestāžu iesaisti pieaugušo izglītības īstenošanā.

Darbību turpina Eiropas virtuālā platforma pieaugušo izglītībai – EPALE (www.ec.europa.eu/epale/lv). EPALE ir pieaugušo izglītībai veltīta informācijas platforma 26 Eiropas valstu valodās, ar integrētu tiešsaistes Google tulkotāja pakalpojumu. Interneta lapā apkopo informāciju, kas saistīta ar pieaugušo izglītību Eiropā, ietverot plašu resursu bibliotēku pieaugušo izglītotājiem, publikācijas par pieaugušo izglītības aktualitātēm saistībā ar notiekošo Eiropas ekonomikā un politikā, kā arī viedokļu apmaiņas, sadarbības partneru meklējumu un komentāru sadaļu.

3.4. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

9.tabula

Finanšu resursu izdevumi augstākās izglītības un zinātnes īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
03.00.00 Augstākā izglītība	65,951,702	65,590,286
03.01.00 Augstskolas	46,762,392	46,762,392
03.03.00 Zinātniskās darbības attīstība augstskolās un koledžās	7,619,609	7,619,609
03.04.00 Studējošo un studiju kreditēšana	340,035	338,045
03.08.00 Augstākās izglītības padome	107,564	107,564
03.11.00 Koledžas	10,840,328	10,480,902
03.13.00 Studiju virzienu akreditācija	281,774	281,774
05.00.00 Zinātne	41,551,365	41,871,762
05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana	4,916,461	4,912,518
05.02.00 Zinātnes bāzes finansējums	27,187,533	27,513,184
05.04.00 Krišjāņa Barona Dainu skapis	215,992	215,992
05.12.00 Valsts pētījumu programmas	8,881,792	8,880,940
05.15.00 Latvijas Zinātnes padomes darbības nodrošināšana	99,587	99,128

05.20.00 Padomju Sociālistisko Republiku Savienības totalitārā okupācijas režīma izpēte Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisijā Latvijas Universitātē	250,000	250,000
42.05.00 Valsts izglītības attīstības aģentūras darbības nodrošināšana	1,038,184	1,036,790
42.08.00 Studiju un zinātnes administrācijas darbības nodrošināšana	305,870	279,123
70.06.00 Dalība Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās	5,675,722	5,334,897
Kopā	114,522,843	114,112,858

2017.gada beigās Latvijā darbojās 6 universitātes, 24 augstskolas un akadēmijas, 21 koledža (neskaitot 5 augstskolu aģentūras) un 2 ārvalstu augstskolu filiāles. No visām augstākās izglītības iestādēm 29 ir valsts dibinātas, 24 – juridisko personu dibinātas. 2017./2018.akadēmiskajā gadā augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla skaits sasniedzis 5267, kas ir augstākais rādītājs kopš 2009./2010.akadēmiskā gada. 64% no visa augstskolu (izņemot koledžu) akadēmiskā personāla ir zinātniskais grāds.

2017.gadā izstrādāts jauns pedagoga profesijas standarts. Lai stiprinātu skolotāju sagatavošanu konceptuāli jaunā kvalitātē, 2018. gadā plānots ieviest jaunu otrā pīlāra finansējuma formulas sastāvdaļu, kas paredz papildu finansējumu atkarībā no tā, cik absolventu uzsākuši darba gaitas vai jau strādā izglītības iestādēs nākamajā mācību gadā pēc augstskolas absolvēšanas. Šis finansējums attieksies uz augstskolām, kuras gatavo skolotājus.

Lai nodrošinātu talantīgu un izcilu skolotāju sagatavošanu darbam Latvijas skolās, izglītības zinātņu studiju programmu savstarpējo papildinātību un pēctecību, kā arī resursu koplietošanu pedagoģijas studiju programmu īstenošanā, veikta divu valsts augstskolu konsolidācija, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmiju (turpmāk – RPIVA) pievienojot Latvijas Universitātei, mūzikas un deju pedagogu sagatavošanu koncentrējot Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā. Visiem RPIVA studējošajiem nodrošināta studiju procesa nepārtrauktība, kā arī nemainīgi studiju finansēšanas nosacījumi visu studiju laiku.

Valdība atbalstīja ministrijas izstrādāto rīkojuma projektu, kas nosaka - no 2018.gada 1.marta Daugavpils medicīnas koledža kļūst par Daugavpils Universitātes aģentūru. Koledžas integrācija universitātē sekmēs studiju sasaisti ar zinātnisko pētniecību, ļaus efektīvi izmantot augstākās izglītības un zinātnes resursus, paaugstinot studiju programmu kvalitāti un stiprinot to sasaisti ar zinātnisko pētniecību.

Uzsākta Studējošo un absolventu reģistra ieviešana. Pirmreizējās ziņas par personām, kas pašlaik studē, augstākās izglītības iestādes studējošo reģistrā ievada līdz 2017.gada 31.decembrim, turpmāk pamatinformāciju aktualizējot katru mēnesi.

Parakstītas vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā ar tām augstākās izglītības iestādēm, kas apņēmušās izvirzīt studiju kvalitāti par galveno kritēriju darbā ar ārvalstu studentiem. Augstskolām, kas nodrošina šo standartu, būs dotas iespējas piedalīties valsts līmeņa starptautiskajos pasākumos un ārvalstu vizītēs. Vienošanos izstrādāja ministrija un Augstākās izglītības Eksperta apvienība.

Izstrādāti MK noteikumi, kas turpmāko četru gadu laikā paredz investēt ES fondu finansējumu augstskolu akadēmiskā personāla stiprināšanā. Tādējādi augstskolām būs pieejams finansējums mērķtiecīgai pasniedzēju kompetenču paaugstināšanai, kā arī jaunu pasniedzēju piesaistei.

Tāpat izstrādāti MK noteikumi par studiju programmu fragmentācijas samazināšanu un resursu koplietošanas stiprināšanu, lai turpmāko piecu gadu laikā investētu ESF finansējumu jaunu, spēcīgu un starptautiski konkurētspējīgu studiju programmu izveidē. Projektā varēs iesaistīties gan valsts, gan privātās augstākās izglītības iestādes, tajā skaitā arī koledžas. Projektus paredzēts sākt 2018.gada otrajā pusgadā.

2017.gadā noslēdzās augstskolu attīstības stratēģiju vērtēšana, kuras ietvaros ministrijas izveidotās komisijas sastāvā bija iekļauti arī nozaru ministriju pārstāvji. Eiropas Savienības struktūrfondu instrumenta – SAM 8.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt modernizēto STEM, tajā skaitā medicīnas un radošās industrijas, studiju programmu skaitu” - investīciju priekšnoteikums bija sadarbībā ar profesionālajām nozaru organizācijām izstrādāt noteiktajiem mērķiem atbilstošas augstskolu attīstības stratēģijas. 2017.gadā ministrijas uzdevumā augstskolas savās attīstības stratēģijās laikposmam līdz 2020.gadam ir ietvērušas pasākumus tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo zināšanu un cilvēkkapitāla nodrošināšanai. Ar stratēģijām var iepazīties [šeit](#).

10.tabula

No valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita izmaiņas no 2012. līdz 2017. gadam

Gads	No valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits KOPĀ	Koledžas, bakalaure un profesionālās studiju programmas		Maģistra (t.sk. profesionālā maģistra un 2.līm. prof. studiju programmas)		Doktora studiju programmas	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
2017.	26 296	20 462	78%	4 858	17%	1 249	5%
2016.	26 555	20 701	78%	4 534	17%	1 320	5%
2015.	29 094	22 745	78%	4 968	17%	1 381	5%
2014.	29 246	22 867	78%	5 020	17%	1 359	5%
2013.	29 438	22 991	78%	5 073	17%	1 374	5%
2012.	29 666	23 339	78%	4 950	17%	1 377	5%

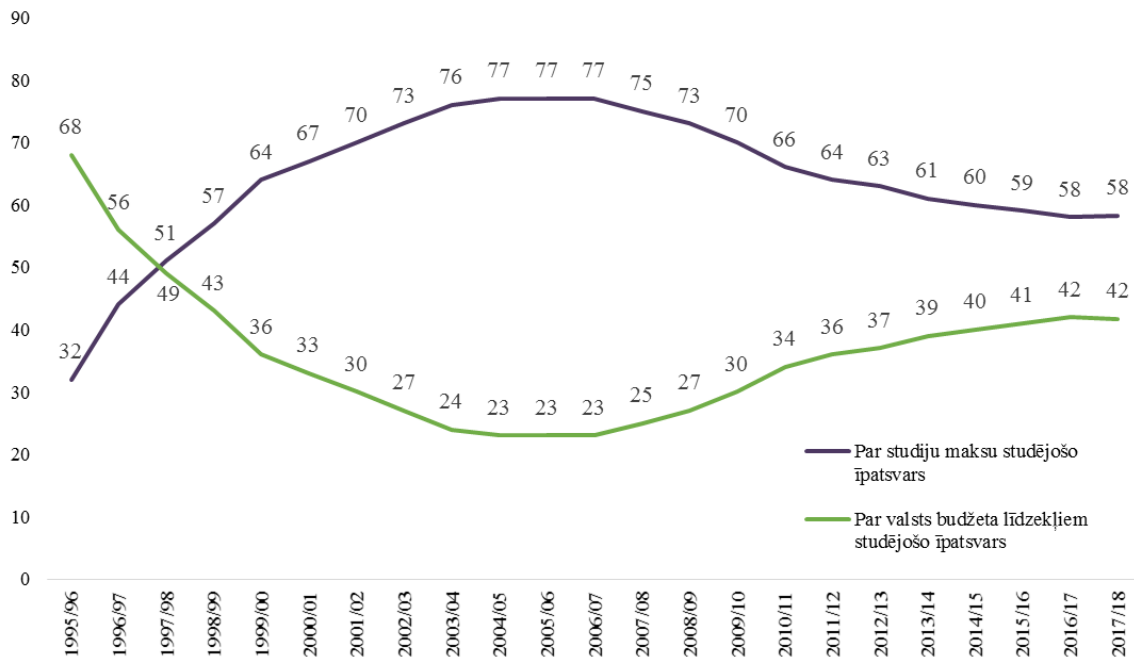
11.tabula

Galvenie augstākās izglītības indikatori

Galvenie indikatori	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	Absolūtās un relatīvās izmaiņas pret 2016./2017.
Studējošo skaits	89 663	85 881	84 282	82 914	81 602	-1 312 -1.58%
Augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla* skaits	4 883	4 860	4 910	5 206	5 267	61 1.16%

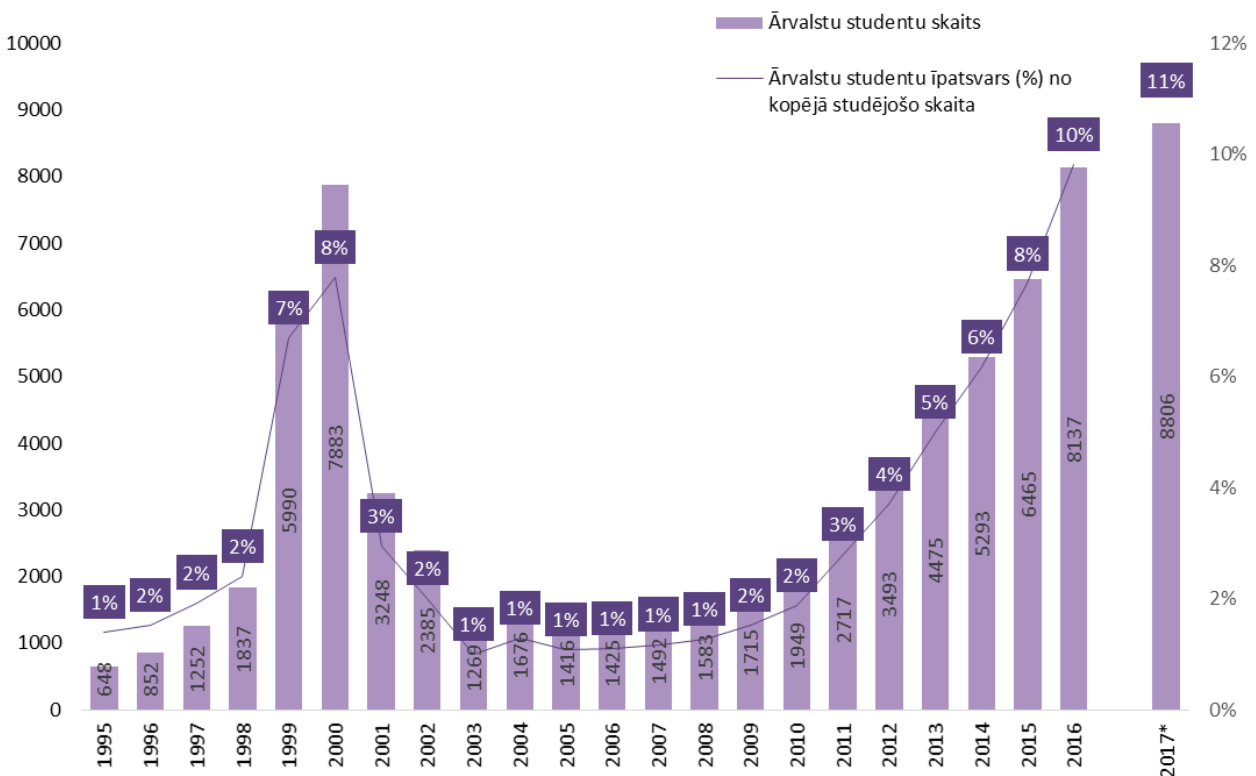
1.attēls

Studējošo skaita īpatsvara izmaiņas valsts budžeta finansētajās studiju vietās un maksas studijās augstskolās un koledžās

2.attēls

Ārvalstu studentu skaita izmaiņas Latvijas augstskolās un koledžās

*Ārvalstu studentu skaits iegūts no mobilo studējošo skaita un Erasmus+ attiecīgā perioda viesstudentu skaita kopsummas (mobilie studenti ir studējošie, kuri iepriekšējo izglītību ieguvuši ārpus Latvijas)

3.5. ZINĀTNE

Apstiprināts MK rīkojums “Par prioritārajiem virzieniem zinātnē 2018. – 2021.gadam”. Prioritārie virzieni zinātnē definēti kā pētniecības izaicinājumi, kuru risināšanai nepieciešams fokusēt Latvijas zinātnieku, zinātniskajā darbā iesaistīto personu un zinātnisko institūciju darbu.

Tāpat apstiprināti jauni Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas, finansēšanas un administrēšanas kārtības noteikumi. Turpmāk pētniecības projektus visās zinātnes nozarēs uz līdzvērtīgiem noteikumiem vērtēs neatkarīgie Eiropas Komisijas datu bāzēs iekļautie eksperti un priekšroka būs iecerēm, kuras visprecīzāk saskanēs ar iedzīvotāju un valdības akceptētajiem prioritārajiem virzieniem zinātnē nākamajiem četriem gadiem.

Apstiprināta 21 augstākās izglītības institūcijas stratēģija laikposmam līdz 2020. gadam. Ministrijas uzdevumā augstākās izglītības institūcijas savās attīstības stratēģijās ietvērušas pasākumus tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo zināšanu un cilvēkkapitāla nodrošināšanai.

Ministrija kopīgi ar Ekonomikas ministriju (turpmāk – EM) veica Viedās specializācijas stratēģijas (turpmāk - RIS3) vidusposma izvērtējumu (RIS3 monitoringu), kas ietvēra arī Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes (ZTAIP) 2014.–2020.gadam starposma novērtējumu. Ziņojums ietver RIS3 noteikto makro un mikro rādītāju analīzi, kā arī tā ietvaros analizēti IZM un EM pētniecības un attīstības (turpmāk - P&A) finanšu instrumentos iestrādātie stimuli šo rādītāju sasniegšanā.

Sākta zinātnisko institūciju darbības rezultātu apkopošana, izmantojot Nacionālo zinātniskās darbības informācijas sistēmu (NZDIS) saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu un 2017. gadā apstiprinātajiem MK noteikumiem. Pieņemtais regulējums nodrošināja iespēju modernizēt datu apmaiņu ar zinātniskajām institūcijām, pārejot no gada pārskatiem papīra formātā uz informācijas sniegšanu elektroniski NZDIS. Informācija tiek izmantota institucionālā finansējuma piešķiršanai (zinātnes bāzes finansējums), kā arī augstskolu finansējuma piešķiršanai, kas balstīts uz sasniegtiem rezultātiem projektu piesaistē un akadēmiskā personāla atjaunošanā – snieguma finansējums.

Sākts Zinātniskās darbības likuma grozījumu izstrādes process, kas nodrošinās nozaru ministrijām iespēju finansēt un īstenot valsts pētījumu programmas valsts prioritārajās nozarēs.

Izstrādāti noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm, kuros definētās Latvijas zinātnes nozares ir saskanīgas ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk - OECD) P&A klasifikatoru. Šī atbilstība ļaus nostiprināt zinātnes nozares klasifikāciju, kura tiek izmantota starptautiskā P&A statistikā ar RIS3 definētajām specializācijas jomām. Tas sniegs ieguldījumu RIS3 monitoringa sistēmas ieviešanā, kuras izstrādes sākumā saistītās zinātnes nozares iepriekš tika noteiktas, balstoties uz minēto OECD klasifikāciju.

2017.gadā Latvijas Akadēmiskā tīkla (turpmāk - LAT) darba grupā prezentēts LAT situācijas pārskats, lietotāju vajadzības un ieteikumi. Balstoties uz Akadēmiskā tīkla lietotāju aptaujas rezultātiem uzsākta LAT normatīvo aktu regulējumu izmaiņu izstrāde, kas ļautu paplašināt lietotāju un pakalpojumu spektru. Izstrādāti un nodoti tālākai virzībai projektā paredzētie Akadēmiskā tīkla koplietošanas datu centra pakalpojumi un noteikumi. Sagatavoti un nodoti apspriešanai LAT lietotāju noteikumi un iekšējie noteikumi.

Apstiprināts ministrijas projekta pieteikums ministrijas aktivitāšu īstenošanai darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” SAM 1.1.1.5. pasākuma “Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās” ietvaros.

Šajā gadā turpinājās sadarbība ar Eiropas Kodolpētījumu organizāciju (turpmāk - CERN), kas ir pasaules vadošā organizācija fizikas zinātnes attīstībā un jaunu atklājumu veikšanā. Tuvinot Latviju CERN, Rīgas Tehniskā universitāte (RTU) kopā ar CERN un ministriju no 22. līdz 26. maijam

organizēja vārienīgu pasākumu – CERN nedēļu Latvijā. Šajā nedēļā Rīgā viesojās CERN amatpersonas un zinātnieki, kuri tikās ar RTU vadību, izglītības un zinātnes ministru, ārlietu ministru, kā arī Saeimas deputātiem, apspriežot potenciālo Latvijas dalību CERN. Pateicoties sadarbībai ar CERN, Latvijas pētnieki, zinātnieki, inženieri un pētniecības tehniskais personāls varēs pieteikties CERN rīkotajiem konkursiem, lai varētu iesaistīties CERN personālsastāvā kā asociētie dalībnieki. Tāpat Latvijas pētnieki, zinātnieki, inženieri, studenti, skolēni varēs apmeklēt CERN skolas, tostarp Paātrinātāja skolu, Skaitļošanas skolu, Eiropas Fizikas skolu un CERN Vasaras programmu. Lai nodrošinātu sekmīgāku sadarbību ar CERN, tiks virzīts jautājums par Latvijas pievienošanas organizācija asociētās dalībvalsts statusā.

Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.2. pasākuma “Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts” 2017.gadā kopā noslēgti 109 līgumi, piesaistot darbā 109 pēcdoktorantus, no tiem 1- remigrants un 4 ārzemju pēcdoktoranti (no Japānas, Igaunijas, Lietuvas, Serbijas).

Statistikas dati par zinātņi 2017.gadā

- 2017.gada beigās NZDIS kopā bija reģistrētas 63 zinātniskās institūcijas, no kurām 14 ir valsts zinātniskie institūti, 2 valsts zinātniskās institūcijas, 11 valsts augstskolas un 3 valsts augstskolas struktūrvienības, 4 privātie zinātniskie institūti, 1 privātā augstskola, 16 komercsabiedrības no kurām 2 ir augstskolas, 5 nodibinājumi un 7 biedrības.
- Pēc Centrālās statistika pārvaldes datiem - kopējais zinātnisko darbinieku skaits bija 7898 (PLE 3448) un kopējais zinātniskais personāla skaits 5463 (PLE 2264).
- 22 valsts zinātniskajām institūcijām piešķirts zinātnes bāzes finansējums 23 140 965 000 456 euro apmērā.
- Zinātnisko institūciju piesaistītais privātais finansējums sastāv no: privāto uzņēmumu finansētu projektu (līgumdarbu) finansējuma – 7 621 558,62 euro apmērā, kā arī valsts vai pašvaldības uzņēmumu finansētu projektu (līgumdarbu) finansējuma - 3 672 191,34 euro apmērā.

12.tabula

Kopējie zinātniskie darbinieki sadalījumā pa zinātņu nozarēm

Nosaukums	Strādā pētniecības darbu		Normālā (pilna) darba laika ekvivalents (FTE)
	visu gadu pilnu darba laiku	nepilnu darba laiku vai pilnu darba laiku nepilnu gadu	
	1	2	3
Kopējie zinātniskie darbinieki	1441	6457	3448
dabas zinātnes	485	1104	978
inženierzinātnes un tehnoloģijas	457	1790	1095
medicīnas un veselības zinātnes	170	1011	343
lauksaimniecības un veterinārās zinātnes	1	673	114
sociālās zinātnes	180	1279	511
humanitārās un mākslas zinātnes	148	600	407

13.tabula

Doktorantu skaits augstākās izglītības iestādēs 2017/18. akadēmiskajā gadā

Augstskola	Imatrikulēti* pavisam	Studējošie pavisam	Absolvējušie pavisam*
Latvijas Universitāte	140	690	45
Rīgas Tehniskā universitāte	147	564	39
Rīgas Stradiņa universitāte	46	223	19
Latvijas Lauksaimniecības universitāte	48	168	18
Daugavpils Universitāte	26	138	10
Biznesa augstskola Turība	13	67	3
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas starptautiskā akadēmija"	25	48	1
Banku augstskola	11	44	2
Latvijas Mākslas akadēmija	12	44	2
Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija	8	32	1
Liepājas Universitāte	5	28	4
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	4	28	0
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	7	26	4
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	12	25	0
Ventspils Augstskola	5	20	1
Latvijas Kultūras akadēmija	7	17	1
Transporta un sakaru institūts	3	15	1
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija	1	8	0
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Juridiskā augstskola"	1	6	0
Vidzemes Augstskola	3	5	0
KOPĀ	524	2196	151

* Imatrikulēto un absolvējušo skaits 1.10.2016. - 30.09.2017.

3.5.SPORTS

14.tabula

Finanšu resursu izdevumi sporta politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
09.00.00 Sports	51,188,853	51,176,874
09.04.00 Sporta būves	14,200,625	14,200,625
09.08.00 Balvas par izciliem sasniegumiem sportā	457,030	457,030
09.09.00 Sporta federācijas un sporta pasākumi	3,158,266	3,158,266
09.10.00 Murjāņu sporta ģimnāzija	2,030,888	2,030,888
09.12.00 Latvijas Sporta muzejs	96,483	96,483
09.16.00 Dotācija nacionālas nozīmes starptautisku sporta pasākumu organizēšanai Latvijā	2,667,415	2,667,415
09.17.00 Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	1,650,000	1,650,000
09.19.00 Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	14,666,398	14,666,398
09.21.00 Augstas klases sasniegumu sports	6,890,536	6,878,557
09.23.00 Valsts ilgtermiņa saistības sportā – dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto aizdevumu atmaksai	4,391,212	4,391,212
09.25.00 Dotācija biedrībai "Latvijas Paralimpiskā komiteja"	365,000	365,000
09.26.00 Dotācija biedrībai "Latvijas Paralimpiskā komiteja" - Paralimpiskā sporta centra izveidei	615,000	615,000
Kopā	51,188,853	51,176,874

Pieņemta jauna sporta skolu (sporta klubu) treneru darba samaksas finansēšanas kārtība, būtiski paaugstinot kvalitātes prasības, ieviešot izglītojamo kontrolnormatīvus un palielinot atzīto sporta federāciju lomu. Nodrošināta visu datu, tajā skaitā dotācijas apmēra aprēķināšanai, elektronizācija Valsts izglītības informācijas sistēmā.

Veicot grozījumus Sporta likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā, noteikti dalības nosacījumi sporta klubos un sporta federācijās tām sporta izglītības iestādēm, kurām nav juridiskās personas statuss.

Nodrošināts nepieciešamais valsts atbalsts Latvijas olimpiešu sagatavošanai dalībai 2018.gada Ziemas olimpiskajās spēlēs Phjončhanā, Dienvidkorejā. Latvijas komandā tika iekļauti 34 sportisti, kuri startēs deviņos sporta veidos.

Latvija parakstījusi Eiropas Padomes Konvenciju pret manipulācijām ar sporta sacensībām. Latvija bija 29.Eiropas Padomes dalībvalsts, kas parakstīja šo konvenciju. Latvijā kopš 2016. gada 1.marta ir spēkā Sporta likumā nostiprinātais manipulāciju aizliegums un Krimināllikumā paredzētā atbildība par manipulācijām ar sporta organizāciju rīkotām sacensībām.

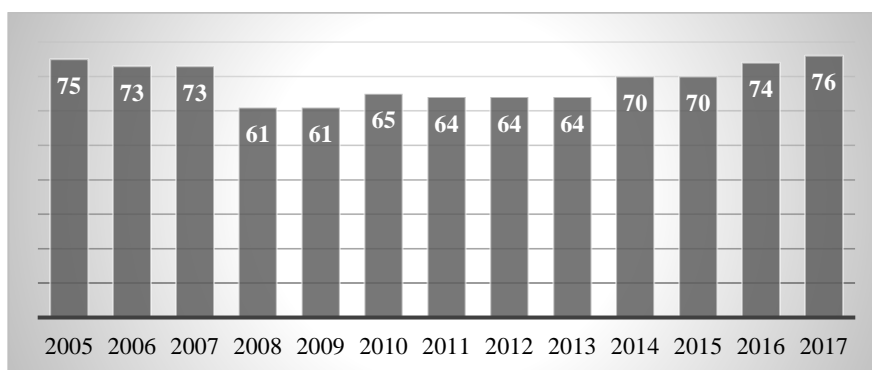
Nodrošināta 100% kapitāla daļu īpašumtiesību iegūšana Tenisa centrā “Lielupe” un Sporta centrā “Mežaparks”. Sekmīgi uzsākta Daugavas stadiona un Tenisa centra “Lielupe” rekonstrukcija.

2017.gadā profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs nodarbojas 34 822 bērni un jaunieši. Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits un tajās iesaistīto audzēkņu skaits pakāpeniski pieaug. 2017.gadā valsts finansētajām pašvaldību dibinātajām profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm pievienojās divas privātās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes – “Dinamo Rīga sporta skola” un “Modernās piecīņas bērnu un jaunatnes sporta klubs”.

Pašvaldību dibinātajās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs no valsts budžeta līdzekļiem 2017.gadā nodrošinātas 1446,751 pedagoģiskās likmes (2014. – 920, 54; 2015. – 1297,29; 2016. – 1353,726) profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs strādājošo 1454 (2014. - 1210; 2015. – 1257; 2016. - 1353) sporta treneru darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

3.attēls

Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits

2017.gadā par attiecīgo attiecināmo periodu piešķirtas 90 naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, t.sk. Martinam Dukuram par pasaules čempionātā izcīnīto 1.vietu skeletoņā, Anastasijai Grigorjevai par pasaules čempionātā cīņā izcīnīto 3.vietu, Aleksejam Rumjancevam par pasaules čempionātā izcīnīto 3.vietu smaiļošanā.

Līdzās sportistiem naudas balvas piešķirtas viņu treneriem, sportistus apkalpojošajiem sporta darbiniekiem, t.sk. sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam.

Par sasniegumiem komandu sporta spēlēs naudas balvas 88144 *euro* apmērā tika piešķirtas 2 sporta federācijām sporta veidu attīstībai – Latvijas Basketbola savienībai (80000 *euro*) un Latvijas Kērlinga asociācijai (8144 *euro*).

Kopumā naudas balvas piešķirtas 16 sporta federāciju 35 sportistiem (270 916 *euro* apmērā pirms nodokļu nomaksas), 53 treneriem, sportistus apkalpojošajiem sporta darbiniekiem, t.sk. sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam (135 539 *euro* apmērā pirms nodokļu nomaksas). Kopsummā 2017.gadā naudas balvām novirzīti valsts budžeta līdzekļi 494 599 *euro* apmērā.

3.6. VALSTS VALODA

15.tabula

Finanšu resursu izdevumi valsts valodas politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	1,505,439	1,505,439
Kopā	1,505,439	1,505,439

Izstrādāts informatīvais ziņojums par pakāpenisku pāreju uz mācībām valsts valodā vidusskolās. Pārmaiņu mērķis ir nodrošināt ikvienam Latvijas bērnam vienlīdzīgas iespējas iegūt kvalitatīvu izglītību, kas veicina 21.gadsimtā nepieciešamo zināšanu, prasmju un attieksmju apguvi. Pāreja uz mācībām valsts valodā vidusskolās notiks pakāpeniski, līdz 2021./2022.mācību gadam.

Lai sniegtu sistemātisku atbalstu latviešu valodas kā svešvalodas apguvei Latvijā un ārvalstīs, sāka interaktīvas e-mācību platformas izveide. No 2017.gada septembra līdz decembra beigām latviešu valodu tālmācībā *Classflow* vidē skolotāju vadībā apguva latviešu ģimeņu bērni 26 valstīs.

Latviešu valodniecības attīstība: informatīvi izglītojoša elektroniska karte - pielāgota darbam mobilajās ierīcēs, izstrādātas un ievietotas 100 jaunas satura vienības. Vietne <http://www.lingvistiskakarte.lv> lietotājiem būs pieejama 2018.gada janvārī.

Lietošanai mobilajās ierīcēs pielāgota igauņu-latviešu vārdnīca, kas lejuplādējama vietnē: <https://itunes.apple.com/us/app/igauņu-latviešu-vārdnīca/id1311484836?mt=8>

Tāpat izstrādāta jauna, publiski pieejama lietotne “Valodas konsultācijas”, kur apkopotas atbildes uz vairāk nekā 600 aktuāliem valodas prakses jautājumiem (www.valodaskonsultācijas.lv)

Ar mācību un metodiskajiem materiāliem saturiski papildināta galvenā elektroniskā latviešu valodas apguves platforma “Māci un mācies valodu” (<http://maciunmacies.valoda.lv/>), veikta 98 pedagogu izglītošana par valodas apguves vietnes materiāliem. Atbalstīta latviešu valodas un kultūras apguve Austrumu diasporā: Baškortostānā, Maskavā, Omskā, Omskas apgabalā un Krasnojarskā atbalstīti 6 latviešu valodas un kultūras skolotāji, latviešu valodu apguvušas 205 personas. Sniegts finansiāls atbalsts 49 diasporas nedēļas nogales skolām, savukārt mācību un metodiskie materiāli nodrošināti 100 diasporas nedēļas nogales skolām, atbalstītas un organizētas divas vasaras nometnes Latvijas un diasporas bērniem.

Nodrošināta latviešu valodas pedagogu profesionālās kompetences pilnveidei darbam ar pieaugušajiem un diasporā – īstenoti valsts valodas prasmes pilnveides kursi 94 pirmsskolas pedagogiem un pedagoģiskajiem darbiniekiem, īstenoti diasporas pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi 150 diasporas izglītības darbiniekiem, vasaras kursus (letonistu semināros) izglītoti 10 ārvalstu un Latvijas augstskolu pasniedzēji, kas māca latviešu valodu ārvalstu augstskolās.

Atbalstīti 8 ārvalstu augstskolu lektorāti – Ļvovas I.Franko Nacionālā universitāte, Kauņas Vītāuta Dižā Universitāte, Vašingtonas Universitāte Sietlā, Pekinas Svešvalodu universitāte, Kārļa Universitāte Prāgā, Tartu Universitāte, Viļņas Universitāte, Gētes Universitāte – gan finansiāli, gan

nosūtot Latviešu valodas aģentūras jaunākos izdevumus un grāmatas bibliotēku krājuma papildināšanai.

3.7. JAUNATNES POLITIKA

16.tabula

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
21.00.00 Jaunatnes politikas valsts programma	599,693	586,935
70.09.00 Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programma "Jaunatne darbībā" 2007.-2013.gadam	747,757	241,303
70.10.00 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	2,382,435	1,188,334
70.15.00 Eiropas Savienības programmas "Erasmus+" projektu īstenošanas nodrošināšana (JSPA budžets)	4,294,454	3,119,521
72.06.00 Atbalsts jaunatnes politikas attīstībai	413,407	413,405
Kopā	8,437,746	5,549,498

Jaunatnes politikas valsts programmas aktivitātēs "Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī saskaņā ar vietējā līmeņa patstāvīgajiem jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem" atbalstīti 24 pašvaldību projekti; "Atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalības nodrošināšanai valsts un starptautiskajā jaunatnes politikā" atbalstīti 4 jaunatnes organizāciju projekti. Aktivitātē "Atbalsts jaunatnes organizāciju iniciatīvām pašvaldību un jaunatnes organizāciju partnerības stiprināšanai" atbalstīti 6 jaunatnes organizāciju projekti, savukārt "Strukturētā dialoga vietējo konsultāciju nodrošināšana" ietvaros atbalstīti 26 projekti.

Organizēti 10 profesionālās pilnveides mācību semināri jaunatnes lietu speciālistu, kuru laikā 25 jaunatnes lietu speciālisti apguva mācību programmu 80 akadēmisko stundu garumā.

Tāpat īstenoti pieci pieredzes apmaiņas braucieni jaunatnes lietu speciālistiem dažādos Latvijas reģionos, kā arī 14 informatīvie semināri jaunatnes politikas attīstības veicināšanai reģionos, apmeklējot 18 pašvaldības. Piecām biedrībām piešķirts Jaunatnes organizācijas statuss.

Gada sākumā Liepājā, kas ir Latvijas Jauniešu galvaspilsēta 2017, norisinājās Strukturētā dialoga V cikla noslēguma konference, bet vasarā - Strukturētā dialoga VI cikla atklāšanas konference. Nodrošināta diasporas bērnu un jauniešu dalība Eiropas Latviešu kongresā, t.sk. sagatavošanās semināra noslēgumā Rīgā, kā arī Strukturētā dialoga VI cikla atklāšanas konferencē.

Sadarbībā ar Liepājas Jauniešu māju 2017.gada 12.augustā Liepājā organizēts Starptautiskās Jaunatnes dienas pasākums, kura ietvaros norisinājās konkursa "Latvijas Jauniešu galvaspilsēta 2018" paziņošanas pasākums, kurā titulu ieguva Madonas novads.

Apkopota un aktualizēta informācija par Latvijas jaunatnes politiku Eiropas Komisijas izveidotajā jaunatnes politikas interneta vietnē "Youth Wiki tool", kā arī iesniegts "Youth Wiki" projekts 2018.gadam.

Sniegts atbalsts Edinburgas hercoga starptautiskās jauniešu pašaudzināšanas programmas "Award" īstenošanai Latvijā, kā arī Latvijas – Vācijas sadarbības projekta "Young Media Sharks" īstenošanai.

Nodrošināta portāla www.jaunatneslietas.lv tehniskā un saturiskā pilnveide, kā rezultātā portāls ir ieguvis mūsdienīgas lapas veidolu un jauniešu lietošanas ieradumiem pielāgotu tehnisko risinājumu. Organizēts Baltijas-Beļģijas (Flandrijas) pieredzes apmaiņas seminārs Latvijā par tēmu "Pētniecības nozīme jaunatnes politikas veidošanā", kurā piedalījās 18 dalībnieki no Beļģijas Latvijas, Lietuvas un Igaunijas.

3.8. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS

17.tabula

Finanšu resursi ES lietu un starptautiskajai sadarbībai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
70.07.00 Eiropas Savienības, starptautiskās sadarbības programmu un inovāciju izglītības jomā īstenošanas nodrošināšana	2,805,717	847,123
70.08.00 Valsts izglītības attīstības aģentūra	2,548,907	1,501,019
70.11.00 Dalība Eiropas Savienības izglītības sadarbības projektos	1,413,336	962,005
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana	240,203	230,846
70.15.00 Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana	23,809,232	21,635,805
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas programmas projektu finansējumu (2014-2020)	7,468	7,468
71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās programmas īstenošana	970,490	890,085
73.06.00 Dalība Ziemeļu Ministru Padomes Nordplus Ietvarprogrammā	210,761	204,745
Kopā	32,006,114	26,279,096

Stiprinot starptautisko sadarbību ministrijas kompetences jomās, 2017.gadā parakstīti trīs starpvaldību līgumi: Latvijas Republikas valdības un Ķīnas Tautas Republikas valdības līgums par sadarbību izglītībā, Latvijas Republikas valdības un Azerbaidžānas Republikas valdības līgums par sadarbību izglītībā, Latvijas Republikas valdības un Moldovas Republikas valdības līgums par sadarbību izglītības, kultūras, zinātnes, jaunatnes un sporta jomā. Notika arī vairākas augsta līmeņa izglītības,

zinātnes, jaunatnes un sporta jomu pārstāvju vizītes Latvijā: Ukrainas izglītības ministres un viceministra vizīte; Latvijas-Gruzijas Starpvaldību komisijas 3.sēdes ietvaros Latviju apmeklēja Gruzijas izglītības un zinātnes viceministrs, kā arī Gruzijas sporta un jaunatnes lietu viceministrs; Ķīnas Cilvēkresursu un Sociālās drošības viceministra delegācija un Zinātnes un tehnoloģiju ministrijas delegācija u.c.

No 19. līdz 25.jūnijam Astanas EXPO2017 Latvijas paviljonā norisinājās “Izglītības nedēļa”, kuras ietvaros rīkoti gan vairāki informatīvi pasākumi, gan dažādas divpusējas tikšanās, kuru mērķis ir popularizēt Latvijas augstāko izglītību un studiju iespējas Latvijas augstskolās, kā arī rast jaunus sadarbības partnerus turpmāku projektu īstenošanai.

Turpinot Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā pausto apņemšanos, ministrija nodrošināja Latvijas aktīvu līdzdalību ES un Centrālāzijas izglītības platformas pasākumos, pildot koordinējošās ES dalībvalsts lomu profesionālajā izglītībā. Sadarbībā ar Akadēmiskās informācijas centru 2017.gada 18. un 19.septembrī Rīgā notika arī Savstarpējās mācīšanās sanāksme (PLA) par Nacionālajām kvalifikāciju ietvarstruktūrām.

Tika sagatavots un valdībā akceptēts informatīvais ziņojums par Latvijas dalību Ziemeļvalstu Ministru padomes izglītības programmā NORDPLUS 2018.-2022. gadam. Tāpat ministrija turpināja sadarbību ar Eiropas Universitātes institūtu, 2017./2018.akadēmiskajā gadā tajā doktorantūras programmās studēja 5 Latvijas studenti.

2017.gadā Maltas un Igaunijas prezidentūru ES Padomē laikā nodrošināta Latvijas interešu pārstāvība gan ES Padomes sanāksmēs ministrijas kompetences jomās, gan citos šo prezidentūru rīkotajos pasākumos. Tāpat turpinājās sadarbība ar Pasaules Banku, veicot pētījumu, kas ietver augstskolu iekšējās pārvaldības un finansēšanas, cilvēkresursu politikas izvērtējumu un rekomendācijas struktūrfondu ieguldījumu plānošanai. Septembrī reģionālajā vizītē Latvijā ieradās Pasaules Bankas eksperti. Publiskoti ziņojumi ar esošās situācijas izvērtējumu un ieteikumiem, ņemot vērā labo praksi Eiropā.

Septembrī OECD Izglītības indikatoru programmas ietvaros publicēts ikgadējais pārskats par izglītību *Education at a glance 2017*. Ziņojums piedāvā jaunu skatījumu uz studiju jomām, izpētot studentu skaita attīstības tendences vidējā un augstākajā izglītībā, studentu mobilitāti, un ar darba tirgu saistītos ieguvumus tiem, kas savu kvalifikāciju ieguvuši dažādās studiju jomās. Pirmo reizi ziņojumā iekļauta atsevišķa nodaļa, kas veltīta ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem izglītībā, sniedzot vērtējumu par OECD dalībvalstu un partnervalstu progresu šo mērķu sasniegšanā.

Decembrī paziņoti IEA PIRLS 2016 starptautiskā pētījuma par lasītprasmi 4. klasēs rezultāti. Starp 50 dalībvalstīm Latvijas skolēni ieņēma augsto 11 vietu.

Koordinējot profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, 2017.gadā ministrija izstrādāja vairākus būtiskus tiesību aktus, lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 7.septembra Direktīvas 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu piemērošanu. Pieņemti MK 2017. gada 28.marta noteikumi Nr. 168 “Īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanas kārtība Latvijas Republikā reglamentētā profesijā”. Izstrādāti un pieņemti MK 2017.gada 19.septembra noteikumi Nr. 566 “Noteikumi par informācijas institūcijām un institūcijām, kas izsniedz ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās”.

Pieņemti MK 2017.gada 10.oktobra noteikumi Nr. 613 “Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumos Nr. 460 “Noteikumi par specialitāšu, apakšspecialitāšu un papildspecialitāšu sarakstu reglamentētajām profesijām””, kas personām ar ārvalstīs iegūtu profesionālo kvalifikāciju nodrošina iespēju atzīt iegūto kvalifikāciju un strādāt reglamentētajā profesijā Latvijā.

Eiropas Komisijas uzdevumā 2017. gadā ministrija sagatavoja ziņojumu par “*Erasmus+*” programmas īstenošanu un ietekmi Latvijā, kurā ņemti vērā arī 2007.-2013.gada perioda ES programmu rezultāti. Ziņojumā gūts apliecinājums tam, ka “*Erasmus+*” programma ir būtisks instruments, kas sniedz atbalstu izglītības sistēmas modernizācijai, starptautiskās dimensijas paplašināšanai dažādos izglītības līmeņos, jaunatnes darba attīstībai, kā arī sociālai iekļaušanai. Ministrija uzsākusi gatavot argumentācijas materiālu par Latvijas interesēm “*Erasmus+*” programmas jaunajam periodam pēc 2020.gada.

▶ 3.9.ĀRVALSTU FINANŠU INSTRUMENTI

2017.gadā noslēdzās Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009 – 2014 perioda programmas “Pētniecība un stipendijas” īstenošana.

Aktivitātē “Pētniecība” pieejamā finansējuma ietvaros un izvēlētās humanitāro, sociālo zinātņu un sabiedrības veselības pētījumu jomās 12 Latvijas zinātniskās institūcijas sadarbībā ar 7 Norvēģijas zinātniskajām institūcijām ir stiprinājušas kapacitāti 11 projektos, apgūstot jaunas pētījumu un analīzes metodes. Pētniecībā tika iesaistīti vairāk kā 160 pētnieki, tajā skaitā vairāk kā 130 Latvijas augstākās izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju darbinieki. 10 projektos no 11 pārsniegti plānotie obligātie aktivitātes rādītāji – publikāciju skaits. Projektu rezultātā plānoto 40 vietā publicētas 115 starptautiski recenzētas publikācijas, to skaitā 47 Latvijas un Norvēģijas zinātnieku koppublicācijas.

Norvēģijas finanšu instrumenta ieguldījums tādās pētniecības nozarēs kā medicīna, arheoloģija, lauksaimniecība, socioloģija un humanitārās zinātnes bija nenovērtējams. Piemēram, pirmo reizi Latvijas arheoloģijas vēsturē tika veikti izrakumi Kurzemes un Zemgales hercogistes 17. gs. dzelzs raktuvēs. Tas ļāva 15 studentiem iegūt visaptverošu pieredzi arheoloģijas izrakuma metodēs dabā, savukārt pētnieki atklāja, ka Kurzemes hercogistē purva dzelzs rūda bija galvenā izejviela dzelzs izstrādājumu ražošanā salīdzinot ar Zviedriju, kur dzelzs tika ražots lielā daudzumā no tās ieguves vietas pazemē. Ir izveidots pamats jeb platforma, lai veiktu turpmākus kvalitatīvus pētījumus par farmaceitisko savienojumu izplatīšanos un ilgtermiņa farmaceitisko produktu atlieku uzraudzību Latvijas un Norvēģijas vidē. Izstrādātas un ieviestas jutīgās un selektīvās instrumentālās metodes kvalitatīvai un kvantitatīvai analīzei par dažādu videi kaitīgu savienojumu izcelsmi vides paraugos (ūdenī, augsnē, utt.), lai prognozētu un novērstu farmaceitisko produktu ietekmi uz vides piesārņojumu vai to kaitējumu cilvēka veselībai.

Aktivitātē “Stipendijas” 26 realizētie projekti deva iespēju 71 studentiem un 192 akadēmiskajam personālam studēt Norvēģijā, Lihtenšteinā un Islandē. Savukārt akadēmiskais personāls ir ieguvis vērtīgu starptautisku pieredzi un iegūtas zināšanas ir iekļautas jaunās vai atjauninātās studiju kursu programmās. Lielākā daļa studentu un akadēmiskā personāla pārstāvēja sociālās un humanitārās zinātnes, kas norāda uz finansiālā atbalsta nozīmi Latvijā šajā konkrētajā jomā.

3.10. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS

18.tabula

ES fondu finansējums

Budžeta programma/ apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
62.00.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana	12 702 899	9 356 739
62.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošanu (2007-2013)	65 128	65 125
62.08.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	11 385 554	8 117 962
62.20.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana	1 252 217	1 173 652
63.00.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana	30 428 504	26 549 490
63.08.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020)	30 372 677	26 522 439
63.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014-2020)	55 827	27 051
64.00.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana	28 525	22 263
64.08.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) maksājumi (2014-2020)	28 525	22 263
65.00.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana	21 322	20 104
65.09.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2014-2020)	7 093	5 875
65.10.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projekti (2014-2020)	14 229	14 229
69.00.00 Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana	3 319 865	2 840 511
69.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	822 665	470 368
69.06.00 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" projektu īstenošana	2 497 200	2 370 143
Kopā	46 501 115	38 789 108

Ministrijas budžetā nodrošināts finansējums ES fondu projektu īstenošanai 46 501 115 *euro* apmērā, no kuriem ESF atbalstītiem projektiem – 30 428 504 *euro*, ERAF atbalstīto projektu īstenošanai – 12 702 899 *euro*, Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu īstenošanai – 28 525 *euro*, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai – 21 322 *euro*, un mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanai – 3 319 865 *euro*. Ministrijas padotības un pārraudzības iestādēs ESF un ERAF aktivitāšu un apakšaktivitāšu ieviešanā 2017.gadā īstenošanas procesā bija 41 projekts, t.sk. 13 ESF projekti un 28 ERAF projekti.

Ministrijas Struktūrfondu departaments izstrādāja politikas plānošanas dokumentus, organizēja un koordinēja politikas īstenošanu struktūrfondu jautājumos ministrijas kompetences jomās. Tika izstrādāti un iesniegti apstiprināšanai valdībā plānošanas dokumenti, normatīvie akti, informatīvie ziņojumi, kā arī izstrādātas vienas vienības standarta likmju aprēķina un piemērošanas metodikas ministrijas pārraudzībā esošajiem specifiskajiem atbalsta mērķiem.

2017.gadā izstrādāti īstenošanas noteikumi 6 ES fondu programmu īstenošanai izglītībā un zinātnē, kas kopumā tuvākajos gados regulēs ES fondu investīcijas 136,6 milj.*euro* apmērā. Līdz ar to ES fondu 2014.- 2020. gada plānošanas periodā izglītības un zinātnes jomā ir izstrādāti īstenošanas noteikumi 25 ES fondu programmām, nodrošinot ES fondu finansējuma pieejamību 928,3 milj. *euro* jeb 99,5% apmērā no plānošanas periodā pieejamā finansējuma.

Nodrošināts ministrijas Struktūrfondu departamenta pārstāvja darbs vērtēšanas komisiju darbā 10 projektu iesniegumu atlasēs. Izvērtētas 52 pārsūdzības par pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar projektu iesniegumu vērtēšanu un īstenošanu. Noslēgti 130 līgumi par projektu īstenošanu vairāk kā 363 milj. *euro* apmērā, tādējādi ir uzsākta un turpinās izglītības iestāžu modernizācija visās ministrijas atbildībā esošajās ERAF infrastruktūras attīstības programmās un uzsākta pētniecības un inovāciju projektu īstenošana zinātnē. Investējot līdzekļus 12 ESF programmās, tiek veiktas sistēmiskas izmaiņas izglītības satura, izglītības iestāžu pārvaldības un izglītības pieejamības reformu īstenošanā.

Kā nozīmīgākais devums zinātnes attīstībai ir MK noteikumi Nr. 315 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.5. pasākuma “Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās” pirmās, otrās un trešās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi”.

Papildus tam izstrādāti un apstiprināti grozījumi piecos MK noteikumos, uzlabojot ES fondu investīciju nosacījumus zinātnē un atvieglojot administratīvo slogu projektu īstenošanai: 11.04.2017. noteikumi Nr. 206 “Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 12. janvāra noteikumos Nr. 34 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.1. pasākuma “Praktiskas ievirzes pētījumi” īstenošanas noteikumi””; 30.05.2017. noteikumi Nr. 279 „Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 16. augusta noteikumos Nr. 561 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt modernizēto STEM, tajā skaitā medicīnas un radošās industrijas, studiju programmu skaitu” īstenošanas noteikumi””; 06.06.2017. noteikumi Nr. 301 „Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 9. augusta noteikumos Nr. 533 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.1.4. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, tajā skaitā medicīnas un radošās industrijas, studiju mācību vidi koledžās” īstenošanas noteikumi””; 20.06.2017. noteikumi Nr. 342 „Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 16. augusta noteikumos Nr. 562 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.4. pasākuma “P&A infrastruktūras attīstīšana viedās specializācijas jomās un zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšana” īstenošanas noteikumi””. 19.09.2017. noteikumi Nr. 342 Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 19. janvāra noteikumos Nr. 50 „Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.2. pasākuma “Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts” īstenošanas noteikumi.

Lai veicinātu augstākās izglītības starptautisko konkurētspēju, pārskata periodā izstrādāti un iesniegti apstiprināšanai valdībā MK noteikumi par Eiropas struktūrfondu investīciju nosacījumiem studiju programmu modernizācijā, augstskolu mācību spēku profesionālajā pilnveidē un augstskolu pārvaldībā: noteikumu projekts "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi"; noteikumu projekts "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" īstenošanas noteikumi"; MK noteikumu projekts "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.3. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības institūcijās" īstenošanas noteikumi".

Profesionālās izglītības un mūžizglītības projektu īstenošanas uzlabošanai un administratīvā sloga mazināšanai pārskata periodā izstrādāti un valdībā apstiprināti grozījumi MK 2016.gada 15.jūlija noteikumos Nr. 483 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.5.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā" īstenošanas noteikumi" un 2016.gada 15.jūlija noteikumos Nr. 474 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.4.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci" īstenošanas noteikumi

Vispārējās izglītības kvalitātes veicināšanai un tās monitoringa sistēmas izveidei izstrādāti 2017.gada 22.augusta MK noteikumi nr. 487 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Ieviest izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu" 8.3.6.2. pasākuma "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide" īstenošanas noteikumi". Noteikumi dod iespēju īstenot projektu, kura rezultāts - izveidota sistēmiska pieeja izglītības kvalitātes uzraudzībai, būs būtisks atbalsta veids turpmākai izglītības reformu sekmīgai īstenošanai.

Savukārt projektu īstenošanās uzlabošanai, kas skar mācību satura reformas un individuālas pieejas nodrošināšanu skolēniem mācību procesā vispārējā izglītībā, izstrādāti virkne grozījumu MK noteikumos, kas reglamentē ES fondu atbalsta īstenošanas nosacījumus, vienlaikus ar tiem atvieglojot projektu īstenošanas administratīvo slogu: 2017.gada 16.augusta grozījumi MK 2016. gada 30. augusta noteikumos Nr.589 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" 8.3.2.2. pasākuma "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" īstenošanas noteikumi; 2017.gada 29.augusta grozījumi MK 2015. gada 7. jūlija noteikumos Nr. 385 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" īstenošanas noteikumi"; 2017.gada 5.septembra grozījumi MK 2016. gada 12. jūlija noteikumos Nr.460 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi"; 2017.gada 19.septembra grozījumi MK 2016. gada 7. jūnija noteikumos Nr. 359 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" īstenošanas noteikumi"; 2017.gada 13.decembra grozījumi MK 2016. gada 7. jūnija noteikumos Nr. 359 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" īstenošanas noteikumi.

Papildus tam 2017.gadā izvērtētas 37 pašvaldību attīstības programmu investīciju plānu projektu idejas (koncepti) par ieguldījumiem pašvaldību skolu infrastruktūras modernizācijas projektos ERAF 8.1.2.specifiskā atbalsta mērķa ietvaros.

IV PĀRSKATS PAR PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM

4.1. NOZARES VADĪBA

19.tabula

Finanšu resursu izdevumi nozares vadības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2017. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, Microsoft līguma un projektu nodrošināšana	1,553,311	1,553,311
16.00.00 Eiropas Savienības lietas un starptautiskā sadarbība	1,863,408	1,853,917
42.03.00 Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki	227,038	227,038
42.06.00 Valsts izglītības satura centra darbības nodrošināšana	1,864,979	1,786,367
42.07.00 Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības nodrošināšana	998,726	908,595
62.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	1,252,217	1,173,652
63.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014-2020)	55,827	27,051
70.13.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	35,527	19,520
97.01.00 Ministrijas centrālā aparāta darbības nodrošināšana	4,205,772	4,052,717
97.02.00 Nozares vadības atbalsta pasākumi	313,744	313,690
99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	1,338,112	1,338,112
Kopā	13,708,661	13,253,970
Pavisam kopā	723,595,508	705,676,795

Pārskata gadā nodrošināts ministrijas veidotās izglītības, zinātnes, valsts valodas, sporta un jaunatnes politikas plānošana un īstenošana. Izstrādāti tiesību aktu projekti, koordinēta un nodrošināta ministrijas pārstāvība tiesvedības procesos administratīvajās lietās un civillietās, kuros ministrija ir lietas dalībnieks, Ministru prezidenta, MK, citu ministriju un institūciju veidotajās darba grupās un padomēs.

Veicot ministrijas valdījumā esošo valsts un tai piekrītošo nekustamo īpašumu objektu apsaimniekošanu, turpinājās objektu, tajā skaitā to īpašuma tiesību, tiesiska sakārtošana. 2017.gadā zemesgrāmatās ierakstīti 11 nekustamo īpašumu objekti. Lielākā daļa objektu nodoti ministrijas padotības iestāžu bezatlīdzības lietojumā un pārvaldīšanā, tajā skaitā apsaimniekošanā, lai īstenotu nepārtrauktu objektu pārvaldīšanas procesu un izvēlētos optimālas pārvaldīšanas darba metodes, tādējādi nodrošinot objektu lietojuma īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā ekspluatācijas laikā, kā arī sabiedrības un personas drošības vai veselības aizskāruma nepieļaujamību. Savukārt ministrija veic šī pārvaldīšanas procesa virsuzraudzību. Turpinot iesākto apjomīgo darbu pie funkciju nodrošināšanai nevajadzīgo objektu nodošanas, ministrija 2017.gadā ir nodevusi 38 nekustamos īpašumus (95 objektus) valsts dibinātu augstskolu – atvasinātu publisku personu īpašumā vai Finanšu ministrijas un citu ministriju valdījumā, pašvaldību, kapitālsabiedrību, kurās ministrija ir kapitāla daļu turētāja, un privātpersonu īpašumā.

4.2. INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBA

20.tabula

Finanšu resursu izdevumi informācijas tehnoloģiju attīstībai un uzturēšanai izglītībā

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2016. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā EUR
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, <i>Microsoft</i> līguma un projektu nodrošināšana	1,633,751	1,633,751

2017.gadā turpinājās grāmatvedības un resursu vadības sistēmas centralizācijas projekts, lai nodrošinātu centralizētu ministrijas un tās padotības iestāžu budžeta plānošanas, grāmatvedības un personāla pārvaldības informācijas apriti un mazinātu administratīvo slogu. Projektu pilnībā plānots pabeigt 2018.gadā ar datu un informācijas analīzes moduļa ieviešanu.

Īstenojot Valsts izglītības informācijas sistēmas (turpmāk - VIIS) uzturēšanas līguma vadību, nodrošināta sistēmas uzturēšana un pilnveide. Pieņemti grozījumi MK 2010.gada 17.augusta noteikumos Nr.788 "Valsts izglītības informācijas sistēmas saturs, uzturēšanas un aktualizācijas kārtība", kas bija par pamatu studējošo reģistra ieviešanai. Studējošo reģistrā tiek uzkrāta informācija par personām, kuras apgūst augstākās izglītības programmas un iegūtajiem diplomiem. Attīstīta funkcionalitāte, kas sporta skolām nodrošina iespēju pieteikties profesionālās ievirzes sportā programmu finansējuma saņemšanai. Pilnveidotas datu apmaiņas iespējas un starpresoru vienošanās ietvaros izveidotas jaunas datu apmaiņas ar vairākām pašvaldībām un valsts institūcijām.

Pieņemti MK 2017.gada 27.jūnija noteikumi Nr.381 "Nacionālās zinātniskās darbības informācijas sistēmas noteikumi", kuros noteikta kārtība, kādā ievada, apstrādā, aktualizē, uzkrāj, glabā, publisko, arhivē un dzēš ziņas NZDIS un pārskatā par zinātniskās institūcijas zinātnisko darbību iekļaujamo ziņu apjoms, iesniegšanas, izmantošanas un publiskošanas kārtība.

Pieņemti MK 2017.gada 12.decembra noteikumi Nr. 724 "Noteikumi par Latvijas Zinātnes padomes ekspertu kvalifikācijas kritērijiem, ekspertu komisiju izveidošanu un to darbības organizēšanu", kas paredz, ka pieteikšanās Latvijas Zinātnes padomes ekspertu tiesībām notiek elektroniski izmantojot

NZDIS, kā arī ekspertu komisiju locekļu vēlēšanas 2019. gadā norisināsies elektroniski, izmantojot NZDIS.

Pieņemti MK 2017.gada 12.decembra noteikumi Nr. 725 "Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas un finansējuma administrēšanas kārtība", kas cita starpā paredz, ka pieteikšanās fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu īstenošanai norisināsies elektroniski, izmantojot NZDIS.

Veikta iepriekš pabeigto projektu, tādu kā "Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide" un "Valsts izglītības informācijas sistēmas funkcionalitātes papildinājumu izstrāde un ieviešana", "Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma" rezultātu uzturēšana.

V PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS

5.1. Pētījumi

21.tabula

Ministrija 2017.gadā veikusi šādus pētījumus:

Pētījums	Mērķis	Galvenie rezultāti	Pētījuma veicējs, summa
<u>Pētījums par bērniem ar speciālām vajadzībām sniedzamo atbalsta pakalpojumu izmaksu modeli iekļaujošas izglītības īstenošanas kontekstā</u>	Izstrādāt starptautiskā praksē un akadēmiskā vidē teorētiski pamatotu bērniem ar speciālām vajadzībām sniedzamo atbalsta pakalpojumu modeli.	Pētījuma rezultātā sagatavoti zinātniski pamatotie ieteikumi izmaiņām Latvijas normatīvajos dokumentos, kas nodrošina bērnu ar speciālām vajadzībām efektīvāku iekļaušanos un attīstību vispārīzglītojošo izglītības iestādēs, piedāvājot vēlamo speciālās izglītības finansēšanas modeli,	Latvijas Universitāte, 11490 EUR, bez PVN
<u>Optimālā vispārējās izglītības iestāžu tīkla modeļa izveide Latvijā</u>	Izpētīt aktuālos demogrāfiskos, infrastruktūras nodrošinājuma un iedzīvotāju mobilitātes aspektus, izveidot vispārējās izglītības iestāžu tīkla ģeotelpiskās plānošanas platformu un optimālo vispārējās vidējās izglītības iestāžu tīkla modeli.	Izstrādāti konkrēti priekšlikumi optimālajam vidusskolu izvietojuma modelim. Karšu pārlūkā var redzēt un analizēt skolu izvietojumu, to kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājus, skolēnu ikdienas migrācijas areālus, sabiedriskā transporta un ceļu tīkla pieejamību, demogrāfiskās prognozes un infrastruktūras nodrošinājumu.	SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta", 90 000 EUR

<p><u>Pētījums par profesionālās vidējās izglītības finansēšanu Latvijā, izglītības programmu izmaksu koeficientu aktualizēšanu, starptautiskā praksē un akadēmiskajā vidē teorētiski pamatotu profesionālās izglītības programmu īstenošanas finansēšanas modeli un priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos</u></p>	<p>Veikt padziļinātās ekspertīzes pētījumu par profesionālās vidējās izglītības finansēšanu Latvijā, sniegt priekšlikumus izglītības programmu izmaksu koeficientu aktualizēšanai un izstrādāt starptautiskā praksē un akadēmiskajā vidē teorētiski pamatotu profesionālās izglītības programmu īstenošanas finansēšanas modeli.</p>	<p>Pamatojieties uz Latvijas profesionālo izglītības iestāžu datu analīzes rezultātiem, Rīgas tehniskās universitātes (RTU) pētnieki aktualizēja arī profesionālo izglītības iestāžu izglītības programmu izmaksu koeficientus un sniedza rekomendācijas profesionālās izglītības finansēšanas modeļa izstrādei, grozījumiem MK noteikumos, kā arī snieguma finansēšanas piešķiršanas kritērijiem profesionālajā izglītībā.</p>	<p>Rīgas Tehniskā universitāte. 50 000 EUR, bez PVN</p>
<p><u>Latvijas sabiedrības, tautsaimniecības un zinātnes attīstībai aktuālie jautājumi, to nākotnes attīstības tendences un iespējas</u></p>	<p>Analizēt Latvijas zinātņu nozaru specializācijas potenciālu, kā arī aktualizēt Latvijas izaugsmes problēmas, kuru risināšanā zinātnieki var dot ieguldījumu.</p>	<p>Pētījumā izmantoti daudzveidīgi datu avoti: ES un Latvijas stratēģiskās attīstības dokumenti, Latvijas iedzīvotāju aptaujas, fokusgrupu diskusijas ar Latvijas zinātnietilpīgo uzņēmumu, radošo industriju un jaunuzņēmumu u.c.. Ziņojumā ieskicēta Latvijas zinātnes vieta Eiropas un nacionālā līmeņa attīstības prioritāšu kontekstā; izceltas vairākas stratēģiski nozīmīgas jomas, kurās vidējā termiņā nepieciešams nodrošināt vai pastiprināt pētniecības un inovāciju atbalstu: IKT, kibernetika un viedie materiāli, energoneatkarība un energoefektivitāte, demogrāfija un sabiedrības veselība, izglītības kvalitāte, Latvijas identitātes vērtības.</p>	<p>Biedrība “Zinātniskās pētniecības institūts” (vadošie zinātnieki: Dr. Mārtiņš Kaprāns, Dr. Ivars Austers) 14 000 EUR</p>
<p><u>Sporta organizāciju finanšu pieprasījumu (tāmju) izvērtēšanas metodikas izstrāde</u></p>	<p>Sniegt ieteikumus kārtības, kādā tiek sadalīti valsts budžeta līdzekļi sporta nozarē, pilnveidošanā.</p>	<p>Izstrādāts tāmes veidlapas projekts ar optimālu tāmēs iekļauto izdevumu detalizācijas pakāpi; izstrādātas vadlīnijas un rekomendācijas kvalitatīvai sporta organizāciju iesniegto tāmju izvērtēšanai.</p>	<p>SIA “FinConsulting” 3509 EUR</p>
<p><u>Jaunatnes politikas analītisks pārskats</u></p>	<p>Sagatavot analītisku pārskatu par aktuāliem jaunatnes politikas aspektiem, nodrošinot darbības rezultātu,</p>	<p>Apkopoti un analizēti statistikas dati par jauniešiem, par emigrējušo jauniešu mērķgrupu, apkopota informācija par Latvijā veiktajiem jaunatnes</p>	<p>SIA “Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija”.</p>

	rezultatīvo rādītāju un politikas rezultātu mērīšanu.	jomas pētījumiem, apkopota informācija un dati par darbu ar jaunatni pašvaldībās, par nevalstiskā sektora ieguldījumu darbā ar jaunatni u.c.	7139 EUR, ieskaitot PVN
<u>Pētījums “Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā”</u>	Sniegt ieskatu tādos aktuālos jautājumos kā: augstākās izglītības pieejamība, studiju apstākļu raksturojums, studiju procesa vērtējums, starptautiskā mobilitāte studiju laikā, studentu nodarbinātība, integrācija darba tirgū, studentu ienākumu un izdevumu struktūra, līdzdalība sabiedrības dzīvē. 2017.gadā Eiropā Eurostudent pētījums tika realizēts jau sesto reizi un tajā piedalījās 30 valstis.	Saskaņā ar starptautiski izstrādāto metodoloģiju aptauja tika veikta 29 valsts un juridisko personu dibinātās augstākās izglītības iestādēs visā Latvijā. Eurostudent VI aptaujas vajadzībām izstrādātais izlases modelis nodrošina reprezentivitāti pēc tādiem kritērijiem kā studiju līmenis, izglītības joma un augstākās izglītības iestādes atrašanās vietas urbanizācijas līmenis.	Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts, 17 972,00 EUR
<u>Pētījums “Sadarbība pētniecībā Baltijas jūras reģionā: esošās partnerības, šķēršļi un turpmākās iespējas”</u>	Izpētīt pētniecības sadarbību starp Baltijas jūras valstu pētniecībā iesaistītajām zinātnieku grupām un organizācijām un sagatavo ieteikumus konkrētiem pasākumiem pētniecības sadarbības apjoma, tīklu paplašināšanas un mobilitātes intensitātes palielināšanai reģionā.	Aptaujāti BJR valstu pētnieki, identificēti un intervēti veiksmīgo un neveiksmīgo ietvarprogrammu sadarbības projektu iesniedzēji. Apkopota un analizēta informācija par sadarbības pētniecības jomā normatīvo ietvaru un regulējumu. Identificēti faktori, kas ierobežo projektā iesaistīto valstu zinātnieku dalību pētniecības projektos, sadarbības tīklu paplašināšanu un mobilitāti. Identificēti veiksmīgas sadarbības modeļi, tīklu paplašināšanas stratēģijas sadarbības un mobilitātes mehānismi.	Biedrība “Ventspils augsto tehnoloģiju parks” un UAB “Visionary analytics”, 33 941 EUR
<u>Pētījums “Par prioritārajiem virzieniem fundamentālo un lietišķo pētījumu finansēšanai 2018. - 2021. gadā”</u>	Analizēt Latvijas zinātņu nozaru specializācijas potenciālu, kā arī aktualizēt Latvijas izaugsmes problēmas, kuru risināšanā zinātnieki var dot ieguldījumu. Ziņojums balstās premisā, ka attīstīta	Ziņojumā ieskicēta Latvijas zinātnes vieta Eiropas un nacionālā līmeņa attīstības prioritāšu kontekstā. Izceltas vairākas stratēģiski nozīmīgas jomas, kurās vidējā termiņā nepieciešams nodrošināt vai pastiprināt pētniecības un inovāciju atbalstu: IKT, kibernetika un viedie materiāli, energoneatkarība un	Biedrība “Zinātniskās pētniecības institūts”. 14 000 EUR

	valsts ir inovatīva valsts.	energoefektivitāte, demogrāfija un sabiedrības veselība, izglītības kvalitāte, Latvijas identitātes vērtības.	
--	-----------------------------	---	--

► 5.2. Iekšējais audits

22.tabula

Veiktie auditi 2017.gadā:

Pārskata periodā noslēgti 9 auditi, t.sk., :

Iekšējā audita vide	Auditu skaits	Ziņojumu skaits	% no kopējā audita skaita
1. Pamatdarbības sistēmas	2	2	22
2. Atbalsta sistēmas	2	2	22
3. Eiropas Savienības finansēto, starptautiski finansēto programmu un projektu vadības sistēmas	5	5	55
Kopā	9	9	100%
4. Citi auditu un revīzijas pakalpojumi (pārbaudes un ziņojumu sagatavošana par zinātnisko institūtu zinātnes bāzes un augstākās izglītības iestādēm piešķirtā finansējuma izlietojumu)	2	56	-

Valsts sekretāram sniegts viedoklis par iekšējās kontroles sistēmas darbību. Kopumā ministrijas iekšējās kontroles sistēma darbojas apmierinoši, ir nepieciešami uzlabojumi.

23.tabula

Ministrija, iestāde	Ieviestie ieteikumi:			Informācija par iestāžu 2017.g. termiņā neieviestajiem ieteikumiem:				
	Ieviesto ieteikumu skaits	Ieteikumi, kuriem iestāžies ieviešanas termiņš	Ieviesto ieteikumu skaits, %	Ieteikumi, kuru ieviešanas termiņš ir 2017.g. statuss nav "Ieviests"	A	V	Z	Komentāri
Iestāde	84	124	67.7%	40	13	25	2	14 ar termiņu 2017.gads 26 ar termiņu 2016.gads

VI PERSONĀLS

2017.gadā ministrijā vidēji bija 218 amata vietas. Ministrijas 2017.gada Rīcības plānā izvirzīto mērķu īstenošanā faktiski piedalījās ap 193 nodarbināto. Pārskata periodā ministrijas kolektīvā darbu sāka 28 jauni darbinieki, darbu ministrijā pārtrauca 38 darbinieki. 2017.gadā ministrijas personāls ir nomainījies vidēji par 34%.

Lai īstenotu ministrijas Rīcības plānā 2017.gadam noteikto uzdevumu izpildi saistībā ar personālu, ieguldīts darbs augsti kvalificētu darbinieku piesaistē, jauno darbinieku adaptācijā, esošo darbinieku motivēšanā, attīstībā un profesionālajā pilnveidē. 2017.gadā ministrija profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai nodrošināja gan individuālas mācību iespējas, gan mācību iespējas visiem ministrijas nodarbinātajiem (piemēram, mācības darbam ar EXCEL, personības attīstības lekciju cikls ministrijas nodarbinātajiem, mācības par datu apstrādi un mācības par darba drošību), gan organizējot mācības dažādām nodarbināto grupām (piemēram, 2017.gadā īstenoja vadītāju attīstības programma, kuras ietvaros organizētas mācības ministrijas augstākā līmeņa vadītājiem un komunikāciju speciālistiem, kā arī personālvadības speciālistiem - mācības par kompetenču interviju izmantošanu personāla atlasē, juristiem - par tiesību aktu projektu izstrādi). Ministrijas nodarbinātie savu profesionālo kvalifikāciju paaugstināja, piedaloties konferencēs,ursos, semināros gan Latvijā, gan ārvalstīs. Darbiniekiem tika piedāvātas Valsts kancelejas un Valsts administrācijas skolas un citu institūciju organizētās mācību iespējas. Zināšanu papildināšanai un pieredzes pilnveidošanai ministrijas darbiniekiem, kuri pārvalda svešvalodas, piedāvātas kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas arī ārvalstīs, piedaloties semināros un konferencēs. Rezultātā tika sekmēta personāla profesionālā izaugsme un darba efektivitāte. Pārskata periodā 95% ministrijā nodarbināto ir augstākā izglītība.

Lai panāktu izcilību savā jomā, ļoti lieta nozīme mūsu profesionālai un motivētai komandai. Ssākot darbu, jaunie darbinieki iepazīstināti ar ministrijas iekšējiem normatīvajiem aktiem, ar ministrijas darbību kopumā, ikdienā nepieciešamo informāciju un ministrijas 2017.gada Rīcības plānā izvirzītajiem mērķiem. Galvenais ministrijas stratēģijas aspekts ir pozitīva un konstruktīva darba atmosfēra. Ministrijas darbību un prioritātes pamatā ietekmē gan dažādi iekšējie, gan ārējie faktori, kuri nosaka arvien lielāku kvalificēta personāla lomu, efektīvu plānošanu un īstenošanu. Ņemot tos vērā, ministrijā 2017.gadā reorganizēta Komunikācijas un dokumentu pārvaldības nodaļa un Informācijas tehnoloģiju un nodrošinājuma departaments.

Pārskata periodā ministrijā strādāja 22,4% vīrieši un 77,6% sievietes. Personāla vidējais vecums arī 2017.gadā bija 42 gadi. Lielākoties ministrijā strādāja darbinieki vecuma grupā no 30 līdz 39 gadiem, proti, 36,3%. Savukārt vecuma grupā no 20 līdz 29 gadi strādāja 11,6%, vecuma grupā no 40 līdz 49 gadi – 24,1%, vecuma grupā no 50 līdz 59 gadi – 20,5%, vecuma grupā no 60 līdz 69 gadi – 7,1%, vecumā virs 70 gadiem – 0,4%.

VII KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

7.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA

Informējot un izglītojot sabiedrību par ministrijas atbildībā esošo jomu politikas veidošanu, lai sasniegtu visas ieinteresētās mērķgrupas, ministrija izmanto dažādus komunikācijas kanālus un veidus: nodrošina individuālas konsultācijas Informācijas centrā, veido mediju attiecības, aktuālo informāciju publicē ministrijas mājas lapā un īsteno aktīvu komunikāciju sociālajos tīklos, organizē diskusijas, seminārus un citus informēšanas un izglītošanas pasākumus.

Sabiedrības informēšanai par ministrijas aktivitātēm, izstrādātajiem politikas plānošanas dokumentiem, normatīvo aktu projektiem, ministrijas pieņemto lēmumu skaidrošanai, ikdienas komunikācijai un viedokļu apmaiņai 2017.gadā sagatavotas un izplatītas 225 preses relīzes, izstrādātas 40 infografikas.

Regulāri sniegtas telefoniskas un rakstiskas atbildes uz nacionālo un reģionālo mediju, interneta portālu un ziņu aģentūru jautājumiem par visām ministrijas kompetencē esošajām jomām. Pārskata gadā sagatavotas un sniegtas 730 atbildes uz mediju jautājumiem. Notikušas 27 preses konferences un mediju brīfingi.

Organizētas un koordinētas ministrijas speciālistu intervijas un komentāri laikrakstos, žurnālos, radio un TV. Nodrošināta ministrijas ekspertu dalība tiešraidēs radio un TV. 2017.gadā organizētas 40 ministrijas vadības un ekspertu intervijas.

Pārskata gadā ministrija piedalījās starptautiskajā izglītības izstādē “Skola 2017”, valsts pārvaldes atvērto durvju dienas pasākumos, aktīvi atbalstīja Latvijas jaunatnes politikas aktivitātes, kuras notika ministrijas rīkotajā konkursā uzvarējušajā otrajā Latvijas Jauniešu galvaspilsētā – Liepājā, kā arī iesaistījās citu institūciju organizētos pasākumos – “Ēnu dienā”, sarunu festivālā “Lampa”, kur ministrija aicināja uz diskusiju “Sports pa īstam - godīgs sports”.

Ministrijas *Twitter* kontā, draugiem.lv, *Facebook* un *Youtube* operatīvi un regulāri nodrošināta informācija par aktuālo nozaru dienaskārtībā, komentāri, atbildes uz jautājumiem. Sekotāju skaita un sasniegtās auditorijas pieaugums raksturo ministrijas komunikāciju sociālajos tīklos *Twitter* un *Facebook*. Salīdzinājumā pret iepriekšējo gadu par aptuveni 400 pieaudzis *Twitter* konta sekotāju skaits, par vairāk nekā 700 – *Facebook* auditorija.

Informatīvie materiāli par izglītības, zinātnes, sporta, valsts valodas un jaunatnes nozares aktualitātēm ir pastāvīgi pieejami ministrijas Informācijas centrā, kura uzdevums ir stiprināt saikni starp ministriju un sabiedrību. Informācijas centrā pilsoņi, nepilsoņi un ārvalstnieki var pieteikties arī valsts valodas eksāmenam, savukārt pieaugušo izglītības konsultants ikvienam interesentam bez maksas izstrādā individuāli piemērotu mācību plānu esošās izglītības pilnveidošanai. Pārskata gadā Informācijas centrs nodrošināja klātienē konsultācijas apmeklētājiem, sniedza atbildes uz jautājumiem gan pa tālruni, gan e-pastā, gan klātienē.

7.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

2017.gadā noslēdzās koledžu, augstskolu un zinātnisko institūciju attīstības stratēģiju vērtēšana, kuras ietvaros ministrijas izveidotā komisija sadarbojās ar Nozares ekspertu padomēm un nozaru profesionālajām organizācijām, iesaistot tās stratēģiju vērtēšanā. Norisinājās efektīvs dialogs ar Latvijas Studentu apvienību pārrunu procesā ar augstskolām par budžeta vietu piešķiršanu. Efektīvas diskusijas ar nozaru pārstāvjiem notika, ministrijai piedaloties Augstākās izglītības padomes sēdēs viesu statusā, diskutējot par nozares regulējuma pilnveidošanu, tajā skaitā par studiju virzienu akreditācijas un zinātnes nozaru un apakšnozaru sarakstu, kurās ir izveidojamas profesoru padomes.

Lai nodrošinātu studiju programmu jaunveidi un pedagogu sagatavošanas, akadēmiskā personāla un pārvaldības attīstību, ministrijas vadīta darba grupa izstrādāja priekšlikumus jaunajam pedagogu

izglītības konceptam, darba grupā piedalījās pārstāvji no Kultūras ministrijas Latvijas Nacionālā kultūras centra, Latvijas Universitātes, Liepājas Universitātes, Daugavpils Universitātes, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas, Latvijas Sporta Pedagoģijas akadēmijas, Latvijas Studentu apvienības, Augstākās izglītības padomes, nodibinājuma “Iespējamā misija” un nozares eksperti. Ar darba grupas kopīgi izveidoto redzējumu par mūsdienu skolotāja lomu, vērtībām un kompetencēm var iepazīties vietnē superskolotajs.lv. Ministrija aicināja arī ikvienu Latvijas iedzīvotāju piedalīties aptaujā “Par skolotāja vērtībām un lomu mūsdienu sabiedrībā”, izsakot savu viedokli par to, kādam jābūt mūsdienu skolotājam.

MK rīkojuma projekta “Par prioritārajiem virzieniem zinātnē 2018. – 2021.gadam” izstrādes procesa ietvaros ministrija aicināja profesionālo nozaru asociācijas, nevalstiskās organizācijas un nozaru vadošos uzņēmumus sniegt viedokli par sabiedrībai aktuālajiem un būtiskajiem nozaru izaicinājumiem, kā arī nepieciešamo zināšanu bāzi un cilvēkkapitālu nozares attīstībai. Vienlaikus tika veikts pētījums “Latvijas sabiedrības, tautsaimniecības un zinātnes attīstībai aktuālie jautājumi, to nākotnes attīstības tendences un iespējas”, kura ietvaros veiktas Latvijas iedzīvotāju aptaujas, fokusgrupu diskusijas ar Latvijas zinātnietilpīgo uzņēmumu, radošo industriju un jaunuzņēmumu, kā arī zinātnietilpīgo industriju profesionālo asociāciju pārstāvjiem. Pētījuma analītiskais ziņojums un sabiedrības aptaujas datu apkopojums ir publiski pieejami **šeit**. Vispārējās izglītības jomā sadarbībā ar Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību, arodbiedrību “Latvijas izglītības vadītāju asociācija”, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Privātskolu asociāciju, biedrībām “Latvijas Privāto pirmsskolu biedrība” un “Latvijas Vecāku kustība” nozīmīgākās sadarbības jomas 2017. gadā bija saistītas ar atzinumu sniegšanu par izstrādātajiem normatīvo aktu projektiem. Plaša sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām 2017.gadā organizēta, risinot iekļaujošas izglītības jautājumus – sadarbība ar biedrību “Latvijas vecāku forums”, “Latvijas disleksijas biedrība”, “Latvijas Autisma apvienība”, “Pro Futuro”, “Latvijas Logopēdu asociācija”. 2017.gadā Latvijā darbojās aptuveni 100 nevalstiskās sporta organizācijas, t.sk. 90 Sporta likumā noteiktā kārtībā atzītas sporta federācijas. Nozīmīgākie ministrijas sadarbības partneri ir Latvijas Olimpiskā komiteja, Latvijas Sporta federāciju padome, Latvijas Paralimpiskā komiteja, Latvijas Olimpisku sociālais fonds, Latvijas Olimpiskā vienība, Latvijas Komandu sporta spēļu asociācija un Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padome. 2017.gadā 56% no valsts finansējuma valsts uzticējusi (gan tiešā veidā dotējot nevalstiskās sporta organizācijas, gan deleģējot valsts budžeta līdzekļu sadali citām biedrībām) nevalstiskajām sporta organizācijām valsts deleģēto un Sporta likumā noteikto uzdevumu veikšanai, tādējādi nostiprinot sporta organizāciju lomu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu administrēšanā. Vienlaikus tika pilnveidota kontroles sistēma, lai nodrošinātu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu atbilstoši tam paredzētajiem mērķiem un vairotu sabiedrības informētību par lietderīgu un efektīvu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu sporta nozarei. 2017.gadā sadarbībā ar nevalstiskajām sporta organizācijām tika panāktas vairākas izmaiņas sporta nozares tiesiskajā regulējumā un uzsākta svarīgu jautājumu risināšana - apstiprināti jauni MK noteikumi par kārtību, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas; veikti grozījumi Sporta likumā; sadarbībā ar Veselības ministriju uzsākts darbs pie likumprojekta “Grozījumi Sporta likumā”, lai nodrošinātu Latvijas antidopinga sistēmas atbilstību Starptautiskajai konvencijai pret dopingu sportā; panākta konceptuālā vienošanās par nepieciešamību veikt izmaiņas noteikumos, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru; veikta augstas klases sportistu sagatavošanas centru sistēmas pirmā posma izvērtēšana un priekšlikumu sagatavošana par sistēmas darbību nākotnē. Jaunatnes jomā sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām izstrādāti grozījumi Jaunatnes likumā, grozījumi MK 2013.gada 5.novembra noteikumos Nr.1243 “Kārtība, kādā piešķir valsts budžeta finansējumu, kas paredzēts jauniešu iniciatīvas un līdzdalības veicināšanai lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, darbam ar jaunatni un jaunatnes organizāciju darbības atbalstam”. Nevalstiskās organizācijas aktīvi iesaistījās Jaunatnes konsultatīvajā padomē, kā arī darba grupās, piemēram, darba grupā par jauniešu neformālās izglītības vienota modeļa izstrādi, Strukturētā dialoga Nacionālajā darba grupā.

VIII 2018. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Ministrijas galvenie pasākumi 2018.gadā ir turpināt pāreju uz jauno izglītības saturu vispārējā izglītībā un veikt ES fondu investīcijas ilgtspējīga skolu tīkla izveides nodrošināšanai. Tāpat nākamajā gadā ievērojams finansējums paredzēts skolēnu individuālo kompetenču attīstībai, atbalstam bērniem ar mācīšanās grūtībām, kā arī bērnu ar speciālām vajadzībām integrācijai vispārējās izglītības iestādēs.

2018.gadā ministrija turpinās pedagoģu darba samaksas modeļa pilnveidi, kā arī plānots uzsākt konceptuāli jaunu skolotāju izglītības modeli. Tiks turpināta jaunā, uz rezultātiem balstītā augstākās izglītības institūciju pārvaldības un finansēšanas modeļa ieviešana. Tas ļaus nodrošināt ieguldītā finansējuma efektīvu pārvaldību, kā arī augstskolu finansēšanas sasaisti ar izglītības un pētniecības kvalitāti, atbilstību tautsaimniecības vajadzībām un darba tirgus prasībām, stiprinot saikni ar zinātnei un pētniecību. Nākamajā gadā augstskolām būs pieejams vairāk nekā pusmiljons *euro* studiju programmu sagatavošanai nākamā posma akreditācijai STEM un pedagoģijas (matemātika) jomā.

Latvija ir izvirzījusi mērķi koncentrēt pētniecību 20 spēcīgās zinātniskajās institūcijās, kas īsteno pētījumus Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai nozīmīgās jomās un veiksmīgi konkurē Eiropas pētniecības programmās. Papildu piešķirtais finansējums 1,4 miljonu *euro* apmērā 2018.gada ministrijas budžetā tiks atvēlēts fundamentālo un lietišķo pētījumu veikšanai, savukārt papildu 2 miljoni *euro* vidējā termiņa Ekonomikas ministrijas budžetā - valsts pētījumu programmas īstenošanai enerģētikas jomā.

2018.gadā ministrija uzsāks īstenot 1.1.1.5. pasākuma "Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās" 1.kārtas projektu "Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvības stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā", kura mērķis ir stiprināt Latvijas starptautisko sadarbību pētniecības un tehnoloģiju jomā, sekmējot Latvijas pētnieku integrāciju Eiropas un pasaules pētniecības telpā un Latvijas sabiedrības atbalstu zinātnei. Tas ir vērienīgs projekts (kopējās izmaksas: 6 688 080 *euro*), kas ilgs līdz 2023.gada 30.jūnijam un ietvers vispusīgas aktivitātes zinātnes komunikācijas stiprināšanā, dalību starptautiskajās iniciatīvās un Latvijas interešu stiprināšanu starptautiskajā telpā. 1.kārtas projekta ietvaros 2018.gadā ministrija izveidos RIS3 analītisko vienību, kura sastāvēs no 6 nozares ekspertiem. To uzdevums būs koordinēt RIS3 nozaru ekosistēmu darbību, formulēt un pārstāvēt Latvijas intereses "Apvārsnis 2020" programmkomitejās un citās starptautiskās programmās un iniciatīvās. Savas darbības rezultātā eksperti veidos pastāvīgu saikni ar RIS3 u.c. iniciatīvu ekosistēmu dalībniekiem, veicinās zinātniskās kapacitātes paaugstināšanu, veiks padziļinātu analīzi, kā arī piedalīsies RIS3 mērķu sasniegšanas monitoringā un uzņēmējdarbības principa īstenošanā.

2018.gada jūnijā plānots organizēt IV Pasaules latviešu zinātnieku kongresu - ministrijas nozīmīgāko zinātnes pasākumu Latvijas valsts simtgades ietvaros, kas pulcēs Latvijas un Latvijas izcelsmes zinātniekus no visas pasaules, kā arī viņu stratēģiskos partnerus un atbalstītājus, lai kopīgi atskatītos uz paveikto un definētu turpmākos Latvijas zinātnes uzdevumus valsts un sabiedrības attīstībai.

Zinātnē plānots izstrādāt MK noteikumus Zinātnisko institūciju darbības starptautiskā novērtējuma organizēšanai 2019. gadā, apstiprināt Fundamentālo un lietišķo pētījumu programmas 2. konkursa nolikumu, izstrādāt jaunu valsts pētījumu programmu regulējumu, kā arī uzsākt divas jaunas ministrijas valsts pētījumu programmas.

Profesionālajā izglītībā ministrija turpinās ieguldīt ievērojamus ES fondu līdzekļus, lai pabeigtu jau vairākus gadus sekmīgi īstenoto profesionālās izglītības reformu un nodrošinātu tās ilgtspēju. Nākamgad kā svarīgākais izvirzīts uzdevums paaugstināt profesionālās izglītības vides kvalitāti, veicot satura pilnveidi un attīstot atbilstošu infrastruktūru, kā arī turpināt darbu vidē balstītu mācību pieejas ieviešanu. Plānots, ka audzēkņu īpatsvars, kas apguvuši darbu vidē balstītas mācības un pirmajā un otrajā mācību gadā bijuši mācību praksē uzņēmumā, līdz 2020.gadam palielināsies vismaz uz pusi. Tāpat nākamgad tiks veikti pasākumi, lai palielinātu to profesionālās izglītības iestāžu skaitu, kuras aktīvi iesaistās pieaugušo izglītībā.

Sportā tiks nodrošināta sporta federāciju un sporta pasākumu, augstas klases sasniegumu sportā finansēšana, profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagoģu darba samaksa un citi sporta

nozarei būtiski pasākumi. Nākamgad ministrija pilnveidos normatīvo regulējumu sporta politikas jomā un īsteno sporta speciālistu sertifikācijas sistēmas reformu.

Jaunatnes jomā plānots nodrošināt jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbinieku profesionālo pilnveidi. Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros tiks sniegts atbalsts pašvaldību projektiem, kas vērsti uz vietējā un nacionālā līmeņa jaunatnes politikas plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanu, kā arī tiks sniegts atbalsts jaunatnes organizāciju darbības atbalstam un iniciatīvām. Lai celtu darbu ar jaunatni prestižu un veicinātu darbu ar jaunatni popularizēšana vietējā līmenī, tiks rīkoti konkursi «Latvijas Jauniešu galvaspilsēta» un “Labākais darbā ar jaunatni”. Ieviešot Strukturētā dialoga procesu tiks nodrošinātas gan vietējās konsultācijas, gan nacionāla mēroga konferences. Turpināsies atbalsts sadarbības stiprināšanai ar diasporas jauniešiem, bet sadarbībā ar Kultūras ministriju tiks turpināts darbs pie dāvanas Latvijai tās simtgades ietvaros, veidojot 100 iedvesmas stāstus par jauniem cilvēkiem Latvijas reģionos kā lielisku resursu Latvijas tagadnes un nākotnes veidošanā - www.tuesi.lv.

Izmantojot piešķirto papildu finansējumu, nākamgad plānots izstrādāt latviskās izglītības mācību satura vadlīnijas diasporas nedēļas nogales skolām, nodrošināt valsts valodas prasmes pārbaudes diasporas mītnes zemēs, paplašināt atbalstu diasporai latviskās izglītības nodrošināšanā nedēļas nogales skolās un vasaras skolās, organizēt pirmo diasporas izglītotāju forumu. Turpinot interaktīvas e-mācību platformas izveidi latviešu valodas kā svešvalodas apguvei dažādām mērķa grupām, lietotnei – pašmācības rīkam “e-Laipa”, tiks izstrādāts un lietotnē ievietots latviešu valodas apguves A2 un B1 līmenim atbilstošais saturs.

Turpināsies Valsts izglītības informācijas sistēmas attīstība, ar Eiropas Sociālā fonda finansējumu tiks uzsākta izglītības kvalitātes monitoringa sistēma vispārējā, profesionālajā un augstākajā izglītībā. Nozīmīgs būs atbalsts ar Latvijas valsts simtgadi saistītajiem pasākumiem izglītības, zinātnes, jaunatnes, valodas un sporta jomā, tajā skaitā XVIII Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētkiem “Gaudeamus”.

